

odborný časopis

cena: 50 Kč / 2,3 €

Sociální služby

Efektivní marketingové řízení?

Ano, bezpodmínečně!

Svobodné matky a možnosti
péče o nemanželské
děti

Drogy

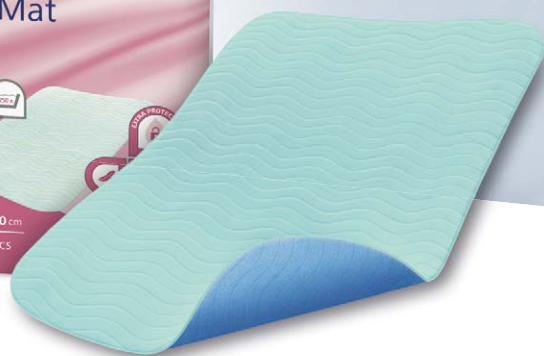
Klienti pod vlivem

Drogy jako citlivé téma

HARTMANN

NOVINKA

Absorpční podložky **MoliCare®** Bed Mat Textilní

Oblíbené podložky nyní i v pratelné textilní variantě

VERZE SE
ZÁLOŽKAMI

Extra měkký povrch

Pro vysokou úroveň
pohodlí

Extra ochrana

Absorbuje tekutinu,
chrání postel a lůžkoviny

Pratelné

Lze prát v pračce až
na 95 °C – vydrží
až 250 prání, jsou
vhodné do sušičky

Šetrné k pokožce

Dermatologicky
testované, šetrné
k pokožce

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 150**, navštivte www.hartmann.cz nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.

odborný časopis

sociální služby

Odborný časopis Sociální služby
Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
sociálních služeb ČR
Adresa: Vančurova 2904, 390 01 Tábor
Tel./fax: +420 381 213 332
www.socialnisluzby.eu, www.apsscr.cz
www.facebook.com/Socialnisluzby
IČO 604 458 31

Ročník: 23

Číslo: 5/2021 KVĚTEN

Cena: 50 Kč / 2,3 € (cena letních dvojčísel: 69 Kč / 3 €)

Roční předplatné: 538 Kč / 24,4 €

Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).

Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
e-mailem nebo telefonicky na adrese vydavatele
nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:

Šéfredaktorka: Ing. Petra Cibulková

sefredaktor@apsscr.cz

+420 607 056 221

Zástupkyně šéfredaktorky: Mgr. Ivana Vlnová

redakce@apsscr.cz

+420 734 155 996

Jazyková korektura:

české texty: Mgr. Tamara Kajznerová a redakce

APSS SR: Mgr. Juliana Hanzová

ZPSS v SR: Mgr. Mária Grigová

Redakční rada:

Mgr. Petr Brázda

Ing. Petra Cibulková

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA

JUDr. Vladimír Hort

Ing. Renata Kainráthová

Ing. Daniela Lusková, MPA

Mgr. Alena Sakařová

Mgr. Andrea Tajanovská, DiS.

Mgr. Jan Vrbický

Grafické zpracování a tisk:

RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:

SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlízku 1800/77,

hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,

www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,

fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,

SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:

MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.

P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko

Tel.: 00421/2/67201931-33 předplatne

e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:

Není-li uvedeno jinak:

Fotky & Foto a archivy autorů příspěvků

Foto na titulní straně:

Fotky & Foto

Elektronická verze časopisu:

www.alza.cz

Příspěvky a inzerce:

Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.

Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Stríčky

z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktorky.

Za obsah inzerce a PR článků odpovídá zadavatel.

Přetiskování krátkých úryvků článků je možné pouze

s uvedením názvu, jména autora článku, ročníku,

čísla a strany. Přetiskování celých článků či jejich částí

přesahujících jeden odstavec je možné pouze se svolením

redakce. Uzávěrka je vždy 15. dne předchozího měsíce.

Další pokyny naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:

Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018

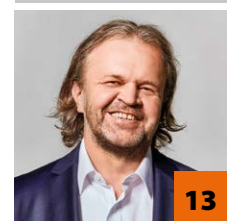
ISSN 1803-7348

Z obsahu čísla:

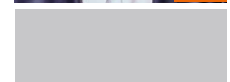
- **Aktuality APSS ČR** 5
- **Institut vzdělávání APSS ČR: Nabídka otevřených kurzů** 6
- **Stalo se...** 9
- **Drogy: Klienti pod vlivem, I. díl – Drogy jako citlivé téma** 10
- **Kraje: Představujeme radní pro oblast sociálních služeb v krajích** 13
- **Public relations: PR v sociálních službách – není „Fan Page“ jako „Fan Page“** 15
- **Statistika: Jaké jsou mzdy a platy v sociálních službách a ve zdravotnictví v Evropě?** 19
- **Psychologie: Dopad pandemie covid-19 na duševní zdraví, 2. díl** 20
- **Marketingové řízení: Efektivní marketingové řízení? Ano, bezpodmínečně!** 22
- **Ohlédnutí do historie: Svobodné matky a možnosti péče o nemanželské děti, I. díl** 24
- **Veřejný ochránce práv: (Ne)dostupnost zdravotních služeb pro lidi s postižením** 26
- **Značka kvality: Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách** 41
- **Stríčky z domova** 43

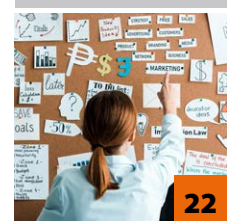
10

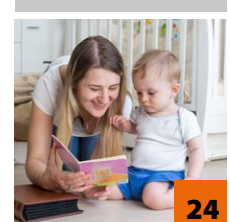
13

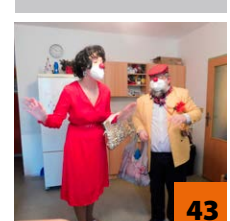
15

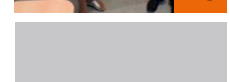
22

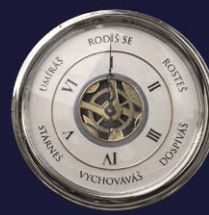
24

43

Dokonalé, vidíte.

A co když někdy ne?

Obtížné životní situace mohou být zmírněny prostřednictvím sociálních služeb. Jejich poskytovateli jsou veřejné a nestátní neziskové organizace.

Važme si jich. Sami je můžeme potřebovat.

www.muzemejepotrebovat.cz

fb.com/muzemejepotrebovat

**CITÁTY
SLAVNÝCH**

*„Mít rád lidi
a milovat lidi, to
je celé tajemství
a snad jediný
recept na štěstí.
Kdo myslí jenom
na sebe, ochudí
jiné o sebe, ochudí
sebe o jiné, zakrní
a zahyne.“*

Jan Werich
(1905–1980)

český herec, dramatik a spisovatel

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTA

Úkol vybrat téma pro úvodník, které by se hodilo do této doby, mě potrápil. Mohl jsem psát o tom, jak pracovníci služeb tvrdě dřou a jen málokdo to vidí, jak službám chybí finance a jen málokdo to slyší, jak širokospektrý význam má naše práce pro společnost a jen málokdo to vnímá. Žádné z těchto témat mi pro tuto chvíli nepřijde dost dobré. Myslím, že by takto zaměřený úvodník zanikl v záplavě covidových aktualit a politických her.

Jediné, co mi v tuto chvíli přijde skutečně na místě, je upřímné poděkování všem, kteří už více než rok pracují s nadstandardním nasazením, aby sociální služby mohly i v této době plnit svou úlohu. A tak se v první řadě klaním pracovníkům v přímé péči. Jsem pyšný na to, že neutekli z boje do bezpečnějších a lépe placených sfér. Potvrdili tak, že svou práci dělají srdcem. Díky!

Sám každý den zažívám, jak velký dopad má současná situace na organizace, jak je náročné udržet služby v provozu, financovat je, zavádět všechna opatření, která přichází z vlády. Proto děkuji ředitelům poskytovatelů služeb, že zajišťují zázemí!

Všímám si také extrémně velké aktivity prezidenta APSS ČR Jiřího Horeckého, kterou vyvíjí při prosazování specifických zájmů našich služeb a jejich klientů. Podobnou aktivitu registruji i u dalších asociací a vnímám silnou spolupráci mezi všemi. Vřelě díky všem!

Nemohu vynechat úředníky a politiky, kteří prosazují odborné pohledy a skutečné priority. Byť výsledek není vždy po chuti všem, jak to v těchto kruzích bývá, velké úsilí vnímám a děkuji za něj!

Přeji nám všem, ať v té zmeti chaosu a emoci dokážeme vidět také nové inspirace a všímáme si hodnot, které nám dnešní doba manifestuje.

Michal Němec

viceprezident APSS ČR pro služby sociální prevence

EDITORIAL

Milí čtenáři,

máme tu květen, měsíc lásky, všechno kvete, zelená se a sluneční paprsky získávají (konečně) na intenzitě. První květnový den jsme si připomněli svátek práce, který mají mnozí spjatý s dobou komunistického režimu, kdy se pořádaly povinné průvody škol i zaměstnanců všech podniků ve městě. Je to ale také den, o kterém se traduje, že dívka či žena, která bude políbena pod rozkvetlou třešní, bude krásná po celý další rok a neuschne. No, pokud je na tom i špetka pravdy, posloužím následující rok těm, kteří vyhrožují Poleďnicí neposlušným dětem, a nakonec seschnu (prostě muži a jejich paměť) ☺. V květnu jsme také díky benefičnímu koncertu České filharmonie mohli zavzpomínat na pracovníky v sociálních službách, kteří v uplynulém roce podlehli nemoci covid-19 při výkonu svého povolání v „první linii“, a na pomoc jejich rodinám byla uspořádána veřejná sbírka. Děkuje všem, kteří přispíváte! Květen se tak nesl v duchu pospolitosti, který byl pro mě osobně umocněn ještě tím, že jsem si kvůli zdravotním problémům v rodině uvědomila, že nic není samozřejmostí a měli bychom si vážit každého dne, který spolu můžeme strávit.

Květnové číslo časopisu se věnuje mimo jiné tématu užívání drog, a to jak nelegálních drogám, tak i alkoholu, který jako jediný statisticky významně zvyšuje agresivitu lidí. V článku se dozvíte odpovědi na otázky, zda se bát klientů užívajících návykové látky, proč je alkohol rizikovou drogou a jaký postoj zaujmout při práci s klienty, kteří jsou zjevně pod vlivem drog. Uplynulý rok s sebou přinesl také to, že lidé byli uzavřeni ve svých domovech, měli více volného času (kvůli uzavřeným službám nemohli např. sportovat, jak byli zvyklí) a celkově koronavir dopadl na duševní zdraví mnohých z nás, o čemž jste se mohli dočíst i v předchozích číslech časopisu. Někteří kvůli tomu mohli sklouznout právě k většímu užívání alkoholu nebo jiných návykových látek, a proto je důležité věnovat tomuto tématu pozornost. Já sama jsem často na otázku „Jak to všechno zvládáš (pozn. kvůli uzavřeným školám)?“ s nadsázkou odpovídala, že hledám větve, ze které poteče alkohol. A věřím, že takových lidí, kteří byli na pokraji psychických sil a často nevěděli, jak dál, a tak se uchylovali ke snadným řešením, která by jim alespoň na chvíli přinesla zapomnění, bylo více.

S přáním mnoha sil a hezkého jara

Ing. Petra Cibulková
šéfredaktorka

Vážení členové Asociace,
milí kolegové,

abychom vám i nadále
poskytovali rychlý, resp. ještě
rychlejší informační servis,
vyvinuli jsme pro vás speciální
mobilní aplikaci SOCIÁLNÍ SLUŽBY.

Díky této aplikaci od nás budete
dostávat aktuální a důležité
informace do 60 sekund od okamžiku,
kdy je vložíme do systému. Zároveň
budete mít v jedné aplikaci
přehled o všech našich pořádaných
konferencích, akcích, vydávaných
aktuálních číslech časopisů
či plánovaných vzdělávacích aktivitách.

Počet přístupů se řídí typem členství.
Další přístupy nad rámec členství lze
dokoupit za cenu 99 Kč/měsíc.
Přístup do aplikace mají v tuto chvíli
zřízen pouze statutární zástupci.

SPECIÁLNÍ
mobilní aplikace

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

ASOCIACE POSKYTOVATELŮ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

O rozšíření počtu přístupů může požádat výhradně statutární zástupce, pokud zašle požadavek na e-mail: tajemnice@apsscr.cz. **Návod, jak aplikaci stáhnout**, naleznete také na YouTube kanálu APSS ČR <https://www.youtube.com/watch?v=B-uVPeCx-dY>.

NÁVOD NA STAŽENÍ A NA ZÍSKÁNÍ OPRAVNĚNÍ:

- Aplikaci si můžete stáhnout dvojím způsobem:
- 1. v **App Store** (iPhone) nebo v **Obchod Google Play** (Android). Do vyhledávače zadejte „Sociální služby“;
- 2. **prostřednictvím níže uvedeného QR kódu**. QR kód naskenujte do svého telefonu. Otevře se Vám odkaz pro stažení aplikace pro iPhone i Android.

- V případě instalace na iPhone ihned po stažení **POVOLTE** notifikace (jinak se Vám aktuální zprávy zobrazovat nebudou).
- Po stisknutí tlačítka/ikony **AKTUÁLNÍ INFORMACE** budete vyzváni k zadání Vašeho e-mailu. Po zadání Vašeho e-mailu klikněte na tlačítko „Ověřit“. Následně Vám na e-mail obratem přijde čtyřmístný PIN, který zadáte do aplikace, a díky

tomu se Vám zpřístupní všechny její funkce. Tuto autorizaci je nutné provést pouze jednou, na začátku. Do systému jsou zadány e-maily, které jsme od Vás obdrželi jako kontaktní.

- **V případě technických problémů a dalších dotazů** se obračtejte na tajemnici APSS ČR Ing. Gabrielu Chvalovou na e-mailu: tajemnice@apsscr.cz.

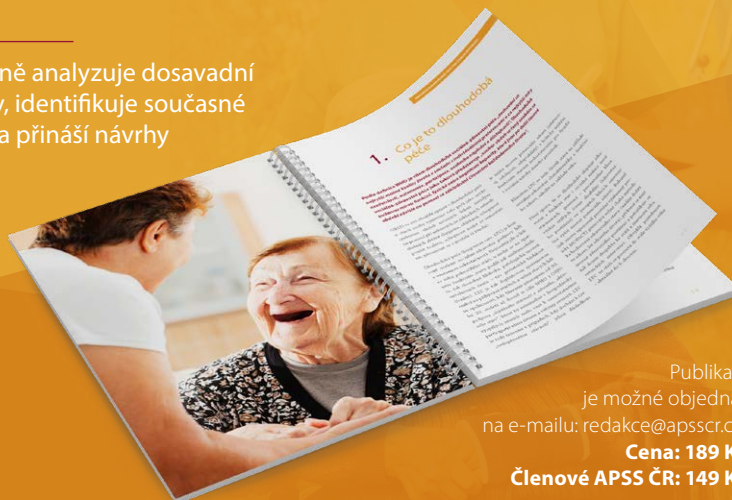

APSS ČR vydala novou studii

Reforma dlouhodobé péče pro Českou republiku

Jak vyřešit problémy sociálně-zdravotních služeb v ČR a jak nastavit udržitelný systém dlouhodobé péče

Studie věcně analyzuje dosavadní neúspěchy, identifikuje současné problémy a přináší návrhy řešení.

Publikaci je možné objednat na e-mailu: redakce@apsscr.cz.
Cena: 189 Kč
Členové APSS ČR: 149 Kč

REFORMA DLOUHODOBÉ PÉČE PRO ČESKOU REPUBLIKU

Jak vyřešit problémy sociálně-zdravotních služeb v ČR a jak nastavit udržitelný systém dlouhodobé péče

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA
prof. PhDr. Martin Potůček, CSc., MSc.
MUDr. Milan Čabánoch, MBA
MUDr. Zdeněk Kalouský, CSc.

Nabídka Institutu vzdělávání APSS ČR

INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ
APSS ČR

REALIZACE
ON-LINE KURZŮ
PRO VAŠI
ORGANIZACI
NA KLÍČ

Přihlaste se na některý z červnových on-line kurzů!

Bojíte se v této době cestovat? Máte zaměstnance v karanténě? Vyberte si ke vzdělávání on-line kurz! Vzdělávat se můžete i ze svého domova. Není nutné nákladné vybavení, k připojení na kurz stačí i mobilní telefon (potřebujeme se pouze vidět a slyšet).

I v červnu pokračujeme s on-line vzděláváním.

Prostudujte naši nabídku níže a přihlaste se na některý z kurzů na webových stránkách www.institutvzdelavani.cz, záložka Otevřené kurzy, sekce Webináře.

Připomínáme, že skoro všechna témata z naší nabídky můžeme zrealizovat jako on-line kurz pro vaši organizaci na klíč. Stačí zavolat, nebo nám napsat do Institutu a domluvit technické i organizační podmínky.

Co je k on-line vzdělávání třeba?

Zajistěte si počítač (stolní nebo notebook), který má:

- **funkční mikrofon;**
- **funkční sluchátka** (sluchátka jsou lepší než reproduktory, protože nevytváří zvukovou vazbu a ozvěnu mezi mikrofonem a sluchátky, nerušíte tak ostatní), nejsou ale bezpodmínečně nutná;
- **funkční webkameru** (prosím ponechte ji zapnutou po celou dobu výuky, abychom s vámi mohli být ve spojení).

To to platí hlavně u akreditovaných kurzů, kde dokladujeme MPSV vaši účast na kurzu!

Vzdělávejte se on-line z bezpečí své kanceláře
nebo z pohodlí svého domova.

Prohlédněte si nabídku kurzů

Akreditované kurzy (8 vyučovacích hodin)

1. 6. 2021	Individuální plánování poskytované sociální služby	Mgr. Markéta Vaculová
4. 6. 2021	Pokojná smrt - akceptace a základy komunikace	Mgr. David Šourek
4. 6. 2021	Motivace versus manipulace klientů v sociálních službách	Mgr. Michaela Veselá
7. 6. 2021	Zranitelnost, křehkost a tíseň seniora v domácí i profesionální péči	Mgr. Andrea Tajanovská, DiS.
8. 6. 2021	Rodina jako významný partner podpory a péče	Mgr. Michaela Veselá
8. 6. 2021	Nebojme se spirituality! Úvod do tématu vnímání a naplňování spirituálních potřeb klientů	Mgr. David Šourek
9. 6. 2021	Jak si zdravě nastavit hranice	Bc. et Mgr. Veronika Valentová
9. 6. 2021	Výživa člověka v době nemoci a ve stáří, pohybové aktivity	PhDr. Jarmila Verešová, Ph.D.
9. 6. 2021	Základy práce s klientem s agresivním chováním	Mgr. Markéta Vaculová
10. 6. 2021	Standardy kvality sociálních služeb	Ing. Jan Sembdner
11. 6. 2021	Konflikt a jeho řešení	PaedDr. Vladimír Šik, Ph.D.
14. 6. 2021	Management rizikových situací v sociálních službách	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
15. 6. 2021	Péče o vlastní pohybový aparát se zaměřením na pracovníky sociálních služeb	Ing. Jiří Horatlík
15. 6. 2021	Jejda, už Vám zase zaskočilo, paní Tichá! aneb Výživa u klientů s demencí	Pavla Hýblová
16. 6. 2021	Základy práce s riziky při poskytování sociálních služeb	Bc. Jan Syrový
18. 6. 2021	Nácvik sociálních dovedností u osob s poruchami autistického spektra	Mgr. Hana Žilincová
21. 6. 2021	Emoce v obrazech	Mgr. Michaela Veselá
21. 6. 2021	Terapeutická zahrada - úvod do problematiky	Mgr. Markéta Jindřichovská Brabencová
22. 6. 2021	Aby záda nebolela! aneb Pohybové zásady pro pracovníky sociálních služeb	Ing. Jiří Horatlík

Od 14. 6. ON-LINE Kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách

Od 14. 6. zahajujeme on-line. Všechny vzdělávací dny jsou realizovány on-line formou, vaši pracovníci nemusí nikam cestovat, praxe je uznána v rámci výkonu práce pracovníka v sociálních službách ve vaší organizaci.

V případě vašeho zájmu můžeme připravit kvalifikační kurz i pro vaše zaměstnance. Kontaktujte nás na e-mailu: institut@apsscr.cz.

Na webových stránkách IVA dále najdete nabídku kurzů na červen. Vzhledem k situaci není jasné, jakou formou se budou konat. Můžete se ale přihlásit, určitě vás budeme nejpозději na začátku června informovat, zda se budou konat prezenčně v příslušných městech, nebo zda budou on-line.

Objednejte si náš Katalog vzdělávání

Protože nemůžeme distribuovat nový Katalog vzdělávání prostřednictvím našich akcí, nabízíme jeho zaslání poštou. Najdete v něm přehled všech akreditovaných kurzů se stručným obsahem a dále přehled všech novinek, které jsme pro vás na letošek připravili.

Pro objednání Katalogu pište na e-mail: institut@apsscr.cz.

Prezenční vzdělávání

Pro menší skupinky můžeme vzdělávat i prezenčně. Tuto formu využíváme pro kurzy, které nelze realizovat on-line, což je např. kurz s využitím brýlí virtuální reality.

Virtuální relata - péče

11. 6. 2021 Tábor

23. 6. 2021 Tábor

Očista klienta přímo na lůžku bez použití vody – řešení praktické i šetrné zároveň

Znamé rčení praví, že čistota je půl zdraví. To samozřejmě dvojnásob platí u imobilních klientů upoutaných na lůžko. Zde sehrává správná hygiena klíčovou roli – díky ní je totiž možné předcházet vzniku kožních problémů, podráždění, či dokonce dekubitů.

Správná péče o pokožku klientů, kteří jsou trvale nebo dočasně upoutáni na lůžko, je stěžejní. U těchto klientů totiž častěji dochází k různým nežádoucím kožním problémům, které způsobuje například častý styk pokožky se zbytky moči nebo stolice, či zapařování pokožky v důsledku používání nesprávných absorpčních pomůcek, které nedovolují pokožce volně dýchat.

Proto je nutné věnovat kůži klienta s inkontinencí maximální pozornost. Mezi nejčastější problémy zralé pokožky patří:

- ztráta elasticity,
- ztráta hydratace,
- pomalejší regenerace,
- ztráta ochranné vrstvy.

JAK PŘÍSTUPOVAT K OSOBNÍ HYGIENĚ O ZRALOU POKOŽKU?

Pokud je klient plně odkázaný na pomoc druhých, je jednou z povinností ošetřovatele starat se o jeho hygienu. Ke klientovi přistupujeme s pokorou a všechny kroky se mu snažíme vysvětlit, aby ho naše snažení nevylekalo. K mytí klienta s inkontinencí používáme pouze přípravky, které nedráždí a nevysušují pokožku. Přípravek na mytí použijeme na místa, kde se kůže nejvíce potí nebo je znečištěna – ruce, nohy, podpaží, záhyby a okolí intimních partií. Očista těchto citlivých partií nesmí vyvolat podráždění. Je třeba dbát na důkladné opláchnutí zbytků použitých prostředků na mytí. Ruce si myjeme podle potřeby, tak abychom zabránili možnosti přenosu infekce. Osušení kůže provádíme měkkou osuškou, u lidí s citlivou pokožkou nejlépe jen odsátím, to znamená bez zbytečného tření. Speciální masážní zinky se používají ke zlepšení prokrvení pokožky a pomáhají při odstraňování odumřelých buněk na kožním povrchu. Suchou a citlivou pokožku promašťujeme vhodným krémem nebo tělovým mlékem. Tyto přípravky vždy aplikujeme v tenké vrstvě.

JDE TO I BEZ VODY!

Ne vždy je možné a také vhodné, používat k mytí klienta vodu. Jednak má působení vody na pokožku tendenci kůži ještě více vysušit. A svou roli zde sehrává také nutnost manipulace s klientem, což může v některých případech být velmi obtížné.

Proto má personál k dispozici také kvalitní přípravky, s nimiž je možné klienta důkladně omýt, aniž bychom přitom měli přístup k tekoucí vodě.

Přípravky však musí především být:

- **šetrné ke zralé pokožce,**
- **s pH 5,5 pro nenarušování ochranné bariéry kůže,**
- **bez alkoholu a parfemace,**
- **dermatologicky testované.**

Na prvním místě jsou to čisticí ubrusky modré řady kosmetiky MoliCare Skin. Tyto vlhčené ubrusky z pevného, a přitom jemného vlákna jsou k dispozici v praktickém balení po 50 kusech. Balení je navíc uzavíratelné, takže ubrusky nevysychají. Jedná se o produkt, který zdravotnický personál ocení jak pro jednoduchost použití, tak i pro konečný výsledek, který si v ničem ne-

žadá s mytím pod tekoucí vodou. Ubrousky MoliCare Skin lze použít na intimní partie, ale i k očistě celého těla. Navíc kůži zbytečně nezatežují, nevysušují ji a ani nedráždí. Vyvážené pH 5,5 pomáhá udržovat přirozenou mírnou kyselost pokožky a nenarušuje její ochranný film.

Druhým skvělým pomocníkem při péči o hygienu imobilních klientů je čisticí pěna. Ta je rovněž součástí modré řady kosmetiky MoliCare Skin a vyrábí se ve 400ml balení. Před použitím pěnu protřepeme a ze vzdálenosti přibližně 15 cm nastříkáme na pokožku. Poté necháme chvíli působit, než se začne na těle rozpouštět a setřeme. Tato pěna je navíc schopná neutralizovat případný zápach. Obsahuje kreatinin, který pokožku chrání před působením vnějších vlivů, posiluje přirozené obranné mechanismy pokožky a pomáhá ji tak udržet zdravou.

KOSMETIKA PRO KAŽDĚHO

Kosmetika MoliCare Skin je vhodná pro všechny typy kůže. Tělová řada kosmetiky je určena k péči o pokožku celého těla a modrá řada je vhodná k čištění pokožky. Pro klienty s inkontinencí je nevhodnější růžová řada kosmetiky MoliCare Skin, která je určena pro ochranu pokožky namáhané inkontinencí.

Všechny výrobky kosmetiky MoliCare Skin se skládají z vysoce kvalitních složek, jsou dermatologicky testované, bez přidaných parfemací a chemických složek tak, aby se minimalizovala možnost vzniku případné alergické reakce.

Kosmetika MoliCare Skin představuje dokonalý doplněk absorpčních pomůcek MoliCare od firmy HARTMANN-RICO a je k dostání v lékárnách, zdravotnických potřebách anebo přímo v zařízeních sociálních služeb.

Všechny potřebné informace naleznete na stránkách www.hartmann.info/cs-cz/.

HARTMANN

Stalo se...

- Od středy 28. dubna byla spuštěna registrace k očkování proti covidu-19 pro osoby starší 55 let, od 5. května pro starší 55 let a od 11. května pro starší 45 let.
- Poslanecká sněmovna PČR schválila v prvním čtení manželství pro páry stejného pohlaví. Návrh předpokládá, že by manželé stejného pohlaví měli stejná práva a povinnosti jako manželé opačného pohlaví, např. v oblasti majetkové (vznik společného jmění), důchodové (nárok na vdovský a vdovecký důchod), a také pokud jde o práva a povinnosti k dětem, které vychovávají, a v přístupu k náhradní rodinné péči.
- Od pondělí 3. května se do škol vrátili v rotační výuce žáci 2. stupně ZŠ a studenti nižšího stupně víceletých gymnázií a konzervatoří a také všechny děti z MŠ v 7 regionech (v Karlovarském, Plzeňském, Královéhradeckém, Libereckém, Pardubickém a Středočeském kraji a v hl. m. Praze). Otevřít mohly i dětské skupiny. Další rozvolnění proběhla od 10. května.
- V pondělí 10. května odehrála Česká filharmonie první koncert v sále jako poděkování všem pracovníkům v sociálních službách, kteří v uplynulém roce podlehli nemoci covid-19 při výkonu svého povolání v „první linii“. Benefiční koncert byl věnován rodinám zesnulých pečovateli. Zároveň byla 3. května spuštěna veřejná sbírka na pomoc rodinám, kterou administruje Nadace Via ve spolupráci s Českou filharmonií. Projekt je zaštitěn APSS ČR.

NOVINKA

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky vydává novou odbornou publikaci

Dlouhodobá péče nejen v České republice

Kniha Ladislava Průši a kolektivu je první ucelenou publikací, která identifikuje klíčové problémy, jež brání rozvoji dlouhodobé péče o seniory a handicapované osoby v České republice.

Ladislav Průša a kolektiv

Hlavním cílem je nastinit řešení, která by přispěla k odstranění existujících nedostatků, a to na základě výsledků terénního šetření mezi pečujícími osobami v ČR a dotazníkového šetření mezi poskytovateli služeb dlouhodobé péče ve vybraných evropských zemích. Kniha je klíčovým nástrojem pro regulátory a zástupce veřejné správy jako hlavní předpoklad pro úspěšné systémové změny a reformní kroky.

Kniha představuje konkrétní návrhy na změny systému dlouhodobé péče v České republice. Jde o ucelený dokument, který podrobně popisuje současný stav, aktuální situaci neformálních pečujících a jejich hlavní potřeby, mezinárodní srovnání a závěrečná doporučení pro Českou republiku.

Monografie byla zpracována v rámci realizace projektu „Důsledky stárnutí populace na potřebu dlouhodobé péče – možnosti promítnutí inovativních námětů ze zahraničí do české praxe“.

Objednávejte na:

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, Vančurova 2904, 390 01 Tábor, tel./fax: 381 213 332 provolba č. 1, e-mail: redakce@apsscr.cz, http://shop-apsscr.alvepi.com/

**DODAVATEL LÉČIV,
ZDRAVOTNICKÉHO MATERIÁLU
PRO SOCIÁLNÍ A
ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ**

- servis po celé ČR + dodávka léčiv do 24 hodin
- elektronická objednávka léčiv
- personifikace každé dodávky
- dodržování preskripce lékaře
- nejnižší doplatky (bez doplatku např. inzuliný, Fraxiparine, Glucophage, Siofor, Zaldiar, Buronil, Tiapridal a mnoho dalších přípravků)
- exporty do Cygnus + možnost objednávky inkontinence a zdravotnických pomůcek
- příprava magistraliter
- možnost nákupu se slevou pro zaměstnance na www.lekarnaave.cz
- podpora imunity zaměstnanců zařízení
- možnost přednášek ze strany našeho lektora
- **antigenní testy z nosu, nosohltanu, slin skladem**
- **respirátory za akční ceny**

kontakty: kroupova@lekarnaave.cz, tel.: 601 159 632, bittner@lekarnaave.cz, tel.: 602 771 247

nakupujte výhodně také na našem e-shopu: www.lekarnaave.cz

kde najdete naše kamenné lékárny:

ŠUMPERK

OPAVA

OSTRAVA

HAVLÍČKŮV BROD

OLOMOUC

ZÁBŘEH

FRÝDLANT NAD OSTRAVICÍ

PRAHA

Klienti pod vlivem

1. díl

Drogy jako citlivé téma

Máme se bát klientů užívajících návykové látky? Proč je alkohol rizikovou drogou? A jaký postoj zaujmout při práci s klienty, kteří jsou zjevně pod vlivem drog? Nejen na tyto otázky vám odpoví následující článek.

■ **Text: Pavel Nepustil, Ph.D.,**
psycholog, sociální pracovník a zakládající
člen skupin Narativ a Zotavení Brno

Dneska je nějaká zrychlená, běží mi hlavou, když poslouchám klientku Ivanu, která se zdá být k nezastavení. Sedí takřka na kraji křesílka, horní polovinu těla má napjatou, nohy často prudce stočí pod sebe, aby je o půl minuty později zase vstrčila dopředu. Když mluví, což je prakticky pořád, gestikuluje rukama v krátkých, rychlých, jakoby nedokončených pohybech. Spontánně začnu myslet na jejího partnera, který je ve výkonu trestu za výrobu pervitinu, na její dvě děti, kvůli kterým ji navštěvuje OSPOD, a kladu si otázku, jestli stále platí, že s pervitinem už Ivana nechce mít nic společného.

V ten moment si uvědomuji, že se přestávám orientovat v přívalu jejích slov. „Ivano,“ oslovím ji, ale ona, jako by to čekala, mi pohybem ruky naznačí, že potřebuje něco doříct, a pokračuje dál. Ošiju se v křesle, chvíli ještě čekám, pak se k ní nakloním a znovu, už důrazněji, řeknu: „Ivano!“ Trochu se zarazí a dá mi příležitost k pronesení věty: „Já se omlouvám, ale já vás dneska vůbec nestíhám.“

Zasměje se a mávne rukou: „Pardón, já mluvím moc rychle. To mám takovou radost z toho ranního pohovoru do práce, myslím, že mě fakt vezmou, připadám si jak nakopnutá. Ale nic jsem si nedala!“

Podobných situací jsem v době svého působení v sociálních službách zažíval hodně, což je vzhledem k typům služeb, ve kterých jsem působil a které sahaly od kontaktního centra pro uživatele drog po chráněné bydlení pro lidi se závislostí, pochopitelné. Už od studií sociální práce jsem se zaměřoval na pomoc lidem, kteří užívali psychoaktivní látky, a to zase souviselo s tím, že ani v osobním životě jsem se drogám a změnám v vědomí nikdy nevyhýbal. Rád bych v tomto seriálu nabídl některé

své poznatky s nadějí, že by se mohly hodit pracovníkům, kteří si kladou otázky typu: Jak pracovat s lidmi, kteří berou drogy? Jak vůbec poznám, jestli je člověk na drogách? Mám se bát? Má smysl s člověkem pod vlivem vůbec komunikovat?

Chci ale rovnou předeslat, že na takto formulované otázky vlastně neodpovím. Moje dvacetiletá praxe mě totiž naučila, že nejlepší je přestat si je klást.

➤ Někdo kafe, někdo pervitin

Definovat drogu není vůbec jednoduché. Běžné chápání tohoto slova je spjato s látkami, které jsou nelegální, a z článků v médiích i z některých informačních kampaní by se mohlo zdát, že zákaz jejich výroby a prodeje úzce souvisí s jejich rizikostí. V tom však spatřuji první obtíž, protože tak tomu zjevně není. Podle vědeckého srovnání nebezpečnosti drog publikované v prestižním časopise The Lancet zaujímá hned druhou příčku rizikosti legální alkohol. Kvůli konzumaci našeho „národního nápoje“ tedy musíme zařadit takřka 95% obyvatel ČR mezi uživatele nebezpečných drog.

Neznamená to, že užívání nelegálních drog není rizikové, pouze to nebyla závažnost rizik, co bylo důvodem pro jejich postavení mimo zákon. K tomu došlo spíše historickou souhrou politických, kulturních a náboženských vlivů než vědeckým posouzením jejich nebezpečnosti.

Pro mnoho lidí je také synonymem drogy termín „návyková látka“, který naznačuje, že na jejím užívání se člověk může stát závislým. V tom ale vidím druhou obtíž, protože tím by nám z definice vypadly LSD, psilocybin, ayahuasca a další substance, na kterých lidé závislí nebývají, avšak jejich užití způsobuje velice silnou změnu vědomí, psychedelický stav, který je pro mnoho lidí také spjatý se slovem droga. Ten ale zase nevyvolávají všechny návykové látky, stačí se podívat na dobře známý nikotin, který je z určitého hlediska nejnávykovější látkou, ale do psychedelického stavu nás nedostává. Drogy jsou tedy množinou prvků s dvěma výraznými charakteristikami – návykovost a změna vědomí –, avšak

ve všechny prvky mají obě charakteristiky zároveň.

Osobně se mi líbí termín „psychoaktivní látka“, který vyjadřuje schopnost ovlivnit psychiku skrze přímé působení na nervový systém, což je společné pro všechny typy drog. Přitom nemusí jít o tak radikální změnu psychiky jako u ayahuascy, ale například o mírný stimulační, nebo naopak relaxační efekt jako u kofeinu nebo THC

v konopí. Používání termínu „psychoaktivní látka“ také nevytváří tu umělou distanci mezi „námi“ a „uživateli drog“. Mnozí z nás je konzumují hned po ránu (kofein), při nejrůznějších oslavách (alkohol) nebo nám je předepisuje lékař (antidepresiva). Není tedy důvod se tématu psychoaktivních látek obávat anebo jejich uživatele svěřovat pouze do péče specialistů. Jinými slovy, drogy patří jak k naší práci v sociálních službách, tak i k našim každodenním životům.

Pro mnoho lidí je také synonymem drogy termín „návyková látka“, který naznačuje, že na jejím užívání se člověk může stát závislým.

» Rizika černého trhu

Co když ale klienti užívají drogy, které neznáme, se kterými nemáme žádnou zkušenost? Neměli bychom se bát? Nehrozí nám nebezpečí? Zde se opět můžeme uklidnit výzkumnými studii (Boles & Miotto, 2003; Parker & Auerhahn, 1998), které nám přesvědčivě ukazují, že drogu, z jejichž účinků na člověka bychom měli mít největší strach, důvěrně známe. Je to totiž (znovu) alkohol. Jako jediná statisticky významně zvyšuje agresivitu. Vyšší dávky alkoholu výrazně tlumí aktivitu v přední kůře mozkové, kterou využíváme při myšlenkových úkonech a seberegulaci, a proto může člověk snadněji ztratit kontrolu nad svým jednáním a může docházet ke značným nedorozuměním v běžných komunikačních situacích. U ostatních psychoaktiv-

ních látek je obecně méně důvodů k obavám než v případě ovlivnění alkoholem.

Může to působit překvapivě, protože spousta lidí nemá až takový problém komunikovat s mírně opilým člověkem. Velkou „výhodou“ alkoholu totiž je, že je legální. Sice jde o nebezpečnou drogu, ale její nebezpečí je pomocí zákonů a pravidel regulováno, tlumeno. Například víme přesně, kolik procent alkoholu určitý nápoj obsahuje. Spousta z nás tedy může dobře odhadnout, při jakém množství jsme ještě schopni komunikovat. Také existují jasná pravidla ohledně toho, kdo, kdy a kde může a nemůže tuto látku užívat. S alkoholem se nemusíme skrývat, minimálně ne ve společensky přijatelných situacích, jako jsou

» U nelegálních drog je situace opačná a všechny výhody legálnosti alkoholu se mění v nevýhody.

například oslavy, restaurace nebo domácí prostředí. Alkohol je vždy dostupný a levný, takže pokud si vytvoříme návyk na jeho každodenní pití, nemusíme se nutně dostávat do existenčních problémů.

U nelegálních drog je situace opačná a všechny výhody legálnosti alkoholu se mění v nevýhody. Nikdy nevíme jistě, kolik psychoaktivní látky obsahuje produkt, který zakoupíme na černém trhu. Stejně tak nevíme, jaké další látky jsou v něm obsaženy. Nutnost tajné distribuce drog zvyšuje formy produktů, které zabere co nejmenší místo, to znamená prášek, silný extrakt, tablety nebo krystaly. Černý trh astronomicky zvyšuje ceny a uživatelé preferují způsoby užívání, kterými kýženého efektu dosáhnou za co nejméně peněz a které jsou zároveň ty nejrizikovější, tedy injekční aplikací nebo šňupání. Stejný důvod stojí za potenciálním zapojením do trestné činnosti, zadlužením, rozpadem rodin. Většina těchto sociálních důsledků není způsobena typem drogy, ale jejím právním postavením.

» Přestat hledat pravdu

Pojďme se nyní vrátit k situaci na začátku. Sedím s klientkou, o které vím, že má nebo měla blízko k pervitinu, a sleduji projevy, které jsou u uživatelů této drogy obvyklé. Proč se jí přímo nezeptám, zda si nedala pervitin? Zkrátka proto, že je to velice diskrétní téma. Její partner je kvůli pervitinu ve vězení. Její rodina je monitorována pracovníky OSPOD. Vytkla si cíl, jehož nedodržení někdy může vést k velkým pocitům selhání. Navíc stigma uživatelů nelegálních drog je ve společnosti obrovská. Má spoustu srozumitelných důvodů, proč svoje případné užívání pervitinu tajit. Přímou otázkou bych ji mohl postavit před velice těžkou volbu, zda říct pravdu a vystavit se značným rizikům, anebo lhát a cítit se kvůli tomu provinile.

Zaměřuji se ale na změny, které se dějí ve mně. Zrychlené tempo řeči a šhubavé pohyby klientky mi nejenže samy o sobě znesnadňují soustředění, ale navíc ve mně vyvolávají různé otázky a obavy a já se brzy začnu ztrácet v tom, co říká. To, že přestávám klientce rozumět, už rozhodně je důvod pro přerušení hovoru, chci to ale udělat citlivě. Zmiňuji to tedy jako svůj problém, svoje selhání. Říkám: „Já se omlouvám, ale já vás dneska vůbec nestíhám.“ Dávám jí tím

PAVEL NEPUSTIL je spolu-editorem publikace *Bez podmínek: Metody psychosociální podpory pro lidi užívající drogy*.

najevo, že ji chci poslouchat, ale nedaří se mi to.

Aniž bych posuzoval pravdivost jejího následného výroku, že si „*nic nedala*“, je pro mě velice důležitou informací minimálně ze dvou důvodů. Za prvé slyším, že pro tuto chvíli chce být Ivana v našem vztahu především tím, kdo má radost z ranního pracovního pohovoru. To je tvář, kterou mi nyní ukazuje, a rozhodně něco, co si zaslouží ocenění. Za druhé slyším, že chce být také tím, kdo si „*nic nedává*“. I to si zaslouží ocenění, ale také více pozornosti. Možná by nyní mohl být dobrý moment k tomu, abych ji ujistil, že i kdyby si něco dala, na našem vztahu by to nic nezměnilo. Spíš naopak. Budu moc rád za její otevřenost a na oplátku jí mohu zaručit naprostou důvěrnost.

Nebudu se však snažit žádnými metodami zjistit, jestli doopravdy užila, nebo ne. Úkolem sociálního pracovníka není rozpoznat, zda klient má ve svém těle psychoaktivní látky. Zato by ale měl umět otevřít prostor pro rozhovor na téma drog, vytvářet atmosféru, ve které se klienti nebudou bát o tomto tabuizovaném tématu mluvit a nebudou se za užívání psychoaktivních látek cítit provinile.

Vztahy s drogami mají někdy velice intimní podobu, která může výrazně ovlivňovat život člověka a jeho další významné vztahy, a pokud nás klient do této sféry dobrovolně vpustí, je třeba to považovat za velký projev důvěry.

Dalším důležitým úkolem sociálních pracovníků je ale také schopnost rozpoznávání a vyhodnocování rizik v životě jednotlivce i rodiny. V případě Ivany mě to například může vést k tomu, že se pokusím domluvit si příští návštěvu u ní doma, ideálně i s jejími dětmi. Svoje obavy, které vzbudil Ivanin projev při dnešním rozhovoru, tedy nekladu okamžitě na první místo, ale ani se je nesnažím vytěsňovat, přehlušit. Nechám se jimi vést a budu zvědavý na to, co se s nimi bude dít. Rozplynou se, anebo budou narůstat?

Tématem příštího dílu bude vyhodnocování rizik v případě užívání psychoaktivních látek.

Literatura:

- Boles, S. M. & Miotto, K. (2003). *Substance abuse and violence: A review of the literature. Aggression and violent behavior, 8(2)*, 155–174.
- Nutt, D. J., King, L. A. & Phillips, L. D. (2010). *Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis. The Lancet, 376(9752)*, 1558–1565.
- Parker, R. N. & Auerhahn, K. (1998). *Alcohol, drugs, and violence. Annual review of sociology, 24(1)*, 291–311.

Elektronické pomůcky jakožto budoucnost, nejen u AAK, pro osoby s demencí

Stolní počítače, notebooky, chytré telefony či tablety – to všechno jsou technologie, které většina z nás takřka každodenně využívá, zvláště v dnešní době, a není na nich pro běžného uživatele vcelku nic výjimečného. Ale pojďme se na tyto elektronické pomůcky podívat očima člověka s demencí. Jak takové technologie/elektronické pomůcky mohou v pozitivním slova smyslu zkvalitňovat život osobám s demencí? A jak je tomu v zahraničí? Nejen na to jsme se zaměřili v rámci *Analýzy využití metod AAK u osob s demencí a osob s PAS v zahraničí*, která byla vytvořena v rámci systémového projektu MPSV s názvem Rozvoj systému sociálních služeb a kterou jsme již představili prostřednictvím článků v předchozích dvou číslech.

ŠVÉDSKO

Švédsko je v mnoha ohledech pokrokovou zemí a ne jinak tomu je i v případě využívání elektronických pomůcek pro osoby s demencí. Ve Švédsku je ze všech čtyř zmiňovaných zemí jednoznačně nejrozvinutější nabídka ať už elektronických, tj. technických či netechnických prostředků alternativní a augmentativní komunikace. Přestože ve Švédsku stále převládají spíše pomůcky netechnické povahy, jsou zde rovněž stále častěji diskutovány a nabízeny pomůcky technické, které jsou nabízeny jak soukromými společnostmi, tak například různými nadacemi. Ve Švédsku jsou elektronické pomůcky nabízeny především osobám s demencí v raném stádiu, a to proto, že v dalších stádiích nemoci povětšinou osoby nejsou schopny dostatečně dobře pochopit smysl užívání těchto pomůcek, pokud s nimi již neměli zkušenosti z dřívějšího života. Nejvíce využívané elektronické pomůcky ve Švédsku jsou aplikace v tabletech či mobilních telefonech, GPS alarmy, hudební panenky nebo robotické kočky.

NĚMECKO

Německo je co do zavádění elektronických pomůcek při léčbě osob s demencí vyhraněno spíše na práci s aplikacemi na různých typech zařízení, nikoliv na konkrétní typy přístrojů (jako jsou například chytré telefony, tablety či notebooky). Tyto aplikace vyvíjí již více než 20 let společnost REHAVISTA GmbH. Jedná se například o aplikaci Logoped, která pomáhá trénovat formování slov pomocí jednoduchých cvičení, která jsou zábavná a kreativní, či

aplikaci Compass, jež obsahuje přísloví, které vzbuzují vzpomínky z dětství. Lidé s demencí tam můžou doplňovat věty, čímž aktivují paměť a komunikaci. Toto cvičení obvykle velice dobře funguje i v pokročilém stádiu onemocnění.

FRANCIE

Ve **Francii** dochází, dle údajů od zástupců ISAAC francophone a Francouzské federace logopedů, ke zvýšení četnosti užívání elektronických pomůcek. Důležitým krokem podporujícím využívání digitálních technologií jako prostředku pro omezení ztráty autonomie je fakt, že tyto technologie/elektronické pomůcky mají oporu v Zákoně o přizpůsobení společnosti stárnutí, což může být považováno jako závazek společnosti ke stále se zvyšujícímu počtu uživatelů elektronických pomůcek. Ve Francii jsou za vývoj a uvedení na trh jednotlivých elektronických pomůcek zodpovědné především různé asociace, nadace či nestátní organizace, jako jsou ISAAC francophone, CoActis Santé, Platforma Garches New Technologies, UNAPEI, PULSALYS a další.

VELKÁ BRITÁNIE

Používání elektronických pomůcek u osob trpících demencí může být velice prospěšné jak pro samotného člověka s touto diagnózou, tak i pro jeho okolí, jemuž často usnadňuje komunikaci s daným jedincem. V případě včasného započetí práce s těmito nástroji může docházet k výrazné kognitivní stimulaci jedince, která může pozitivně stimulovat osobu v pozdějším stádiu demence. Problémem, na který se nejen v této zemi naráží, je poměrně velká náročnost při učení ovládnání daného nástroje/pomůcky, a to i vzhledem k neustálému vývoji nových technologií, které s sebou přináší i poměrně častou obměnu zařízení a jednotlivých ovládacích softwarů. Poté zde tedy často dochází k situacím, kdy si člověk, který se naučil s danou pomůckou pracovat a osvojil si základní manipulaci s ní, si najednou neví s novým typem stejné pomůcky rady. Ruku v ruce s neustále se

zrychlujícím vývojem nových technologií jde i vysoká pořizovací cena jednotlivých typů zařízení, které si tak mnoho pečujících zkrátka nemůže dovolit. Možná proto ve Velké Británii není používání elektronických pomůcek u osob s demencí prozatím příliš rozšířené. I přesto se zde však pracuje s některými elektronickými pomůckami, jako jsou například standardně využívané mobilní telefony s velkými tlačítky, fotoaparáty či tablety s různými aplikacemi, které slouží jak k usnadnění komunikace s daným jedincem, tak především k pozitivní stimulaci kognitivních schopností člověka. Zajímavostí, kterou ve Velké Británii využívají, jsou elektronické dávkovače léků.

ZÁVĚR

Elektronické pomůcky často usnadňují každodenní život nám všem. Nebo si to alespoň myslíme. A přiznejme si otevřeně, že už si život bez nich neumíme příliš dobře představit. Ale je důležité si uvědomovat, že to, co je pro nás běžné či „normální“, nemusí být „normální“ pro ostatní – pro osoby s demencí. Ne každý zvládne ovládat všechny technologické vymoženosti poslední doby – chytrý telefon nemusí být nutně dobře ovladatelný či srozumitelný pro člověka, který se s takovým typem zařízení nikdy nesetkal, a nemusí to být nutně člověk s demencí, který má celou věc spojenou s pochopením principu fungování přístroje ještě ztíženou svou diagnózou. Je však prokázáno, nejen naší Analýzou, že je vhodné tyto pomůcky zařazovat do běžné péče o osoby s demencí. Při vhodném způsobu zařazení užívání jakéhokoliv typu elektronických pomůcek může dojít do budoucna k výraznému zkvalitnění života daného člověka, a o to nám jde především. I přesto, že pomáhají například při komunikaci jedince s rodinou, přáteli, při běžných denních aktivitách, případně při komunikaci člověka například s personálem v různých typech pobytových zařízení, kam se osoby s demencí dostávají, nejdůležitější stále zůstává individuální přístup ke každému člověku. Ať už s diagnózou, či bez. A na to bychom neměli zapomínat!

¹ ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z. ú. *Analýza využití metod AAK u osob s demencí a osob s PAS v zahraničí [online]. 2020. Dostupné z: http://rsss.mpsv.cz/wp-content/uploads/2021/01/Demence_PAS_Zahranici_Analyza_final.pdf*

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

„Prioritou je zlepšit situaci na našich sídlištích a ve vyloučených lokalitách,“

říká náměstek hejtmana Ústeckého kraje pro oblasti sociálních věcí, bezpečnosti a sociálně vyloučených lokalit Jiří Kulhánek

Představujeme radní pro oblast sociálních služeb v krajích

Redakce požádala krajské radní zvolené v roce 2020, zda by se se čtenáři našeho časopisu podělili o svůj pohled na aktuální situaci v poskytování sociálních služeb ve svém kraji a o své vize a cíle, kterých by chtěli dosáhnout v horizontu svého volebního období. Rozhovor s nimi vám přinášíme v letošních číslech časopisu.

Jak hodnotíte aktuální situaci v poskytování sociálních služeb v Ústeckém kraji i s ohledem na pandemii covidu-19? Co vše pandemie ukázala, jak negativního, tak pozitivního?

Sociální služby v Ústeckém kraji jsou poměrně rozsáhlé a ve většině případů rovněž velmi kvalitní. Ani pandemie covidu-19 nepůsobila žádný zásadní kolaps. Naopak se ukázalo, že máme v našich zařízeních natolik kvalitní a zodpovědný personál, že jsme dokázali pandemii s osobním nasazením řady našich pracovníků úspěšně čelit. Ovšem všem dnům není zdaleka konec.

Co je Vaší prioritou v oblasti sociálních věcí pro nadcházející volební období? Vaše snahy jsou zajisté ovlivněny koronavirem, jak se covid-19 promítl do Vašich plánů?

Prioritou je zlepšit situaci na našich sídlištích a vyloučených lokalitách, aby se zde dalo normálně žít. Na to má koronavirus minimální vliv. A je mi jasné, že to nebude jednoduché, proto jsme hned na začátku spojili síly se starosty obcí, kde mají vyloučené lokality, a hledáme společně cesty.

V programovém prohlášení kraje stojí, že se vedení kraje chce zaměřit na podporu dostupného bydlení, resocializaci sociálně slabých a podpořit dlouhodobě nezaměstnané. Jakými konkrétními kroky chcete své priority podpořit?

Ano, je to jedna z našich priorit. Protože když zůstaneme jen se založenými rukama a volat na stát, aby nám pomohl, tak se nestane nic. Ústecký kraj je jedním z nejpostiženějších krajů v České republice z hlediska chudoby obyvatel, nízké vzdělanosti, množstvím sociálně vyloučených lokalit a množstvím sociálně slabých, kteří k nám z velké části doputovali z jiných krajů naší republiky. Cesty, jak z toho ven, jsou vyzkoušené, a naší rolí je zavést zkušenosti ve spolupráci s obcemi do praxe a života našeho kraje. Jedním z nástrojů je právě například i dostupné bydlení, které je zároveň sociálním bydlením. Naše snaha je na dobrých příkladech z praxe ukázat kolegům na obcích, jak je možné řešit sociální problémy ve vyloučených lokalitách i na sídlištích. Přiložit ruku k dílu musíme všichni – kraj, obce i neziskovky. Na ministerstvo se zatím moc spoléhat nemůžeme.

Palčivá otázka v sociálních službách je také jejich financování. Jak si poradíte s nedostatečnou výší financí, které do sociálních služeb směřují?

Snažíme se v rámci Asociace krajů působit na MPSV, aby pochopilo finanční situaci v terénu a nežilo

na oblačku představ, že je v regionech peněz dost. Apelujeme společně na ukončení rozdělování finančních prostředků z MPSV prostřednictvím tzv. směrného čísla a aby byl zvolen jiný transparentní způsob, třeba rozdělováním na jednotky služeb. Ovšem nejjednodušší by bylo, kdyby se tím MPSV vůbec nezabývalo a stát svěřil krajům a obcím větší podíl na rozpočtovém určení daní. My si rozhodně umíme poradit sami a mnohem efektivněji než centrální orgány státu.

Jaké investice plánujete na podporu sociálních služeb (navýšení kapacit pobytových zařízení, podpora terénních služeb apod.)?

Čeká nás řada investic zejména u lůžkových zařízení, která kraj provozuje. Jedná se jak o velké opravy stávajících budov, tak výstavba nových kapacit, které nahradí nevyhovující. Zároveň se ani nebráníme jednáním se soukromými subjekty, které jsou schopny vybudovat a provozovat zařízení, která nám pomohou zaplnit mezery v základní síti sociálních služeb našeho kraje.

JIŘÍ KULHÁNEK
náměstek hejtmana
Ústeckého kraje
pro oblasti sociálních věcí,
bezpečnosti a sociálně
vyloučených lokalit

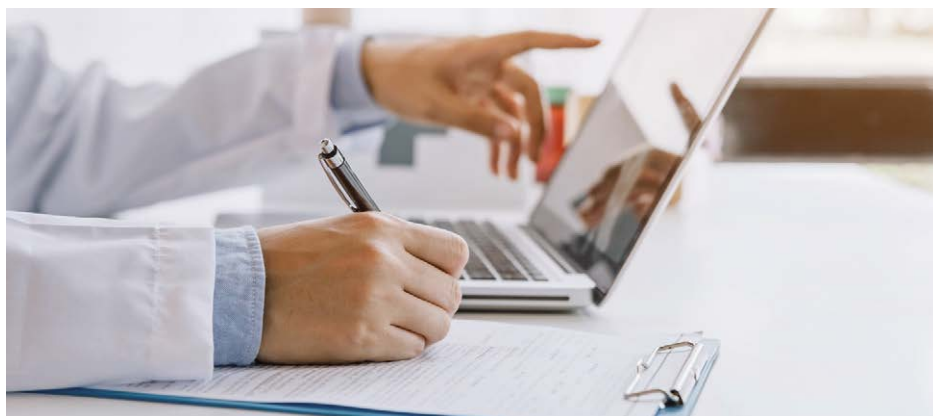
Ústecký kraj

Jak vykázat statistická data na MPSV rychle a jednoduše?

Máte CYGNUS, nebo IS Orion? S jeho pomocí vykázáte data služeb sociální péče během pár minut!

Zákonný termín 30. 6. 2021 pro odevzdání výkazu na MPSV se blíží! Jak ale vykázat data o poskytovaných sociálních službách Vašeho zařízení co nejjednodušeji?

Máme pro Vás řešení: v informačním systému **CYGNUS**, **anebo Orion**, který mnozí z Vás máte. A možná ani netušíte, jak je vykázání dat v těchto systémech jednoduché! S tímto informačním systémem pro služby sociální péče **máte k dispozici jedinečný nástroj**, který Vám umožní **připravit data** o klientech i zaměstnancích na jednotlivých službách během pár jednoduchých kroků a **pak jen nahrát do aplikace „OKslužby – poskytovatel“** na portálu MPSV.

Během prvních dnů května 2021 jsme bezplatně proškolili již mnohé z Vás, jak toto vykazování co nejefektivněji zvládnout. Ve speciálním on-line školení, určeným pro poskytovatele pobytočných sociálních služeb, jsme vysvětlili, **jak si výkazy o poskytovaných sociálních službách rychle a efektivně připravit.**

Termín podání výkazů se nezdramně blíží, a tak pokud jste toto školení nezvládli a máte informační systém CYGNUS, **stále je ještě možné toto školení zpětně shlédnout!**

V záznamu školení, které je určeno pro pracovníky poskytovatelů pobytočných služeb, zodpovědných za kontrolu a konečné vykázání dat o poskytovaných sociálních službách do aplikace „OKslužby – poskytovatel“ na portálu MPSV, se mimo jiné dozvíte, jak:

- **vykazovat data o poskytovaných sociálních službách s pomocí CYGNUS**,
- připravit a zkompletovat data o klientech a zaměstnancích před vykázáním do aplikace „OKslužby – poskytovatel“,
- na kontrolu dat a případné opravy,
- na hromadné opravy dat,

- na export vykazovaných dat z CYGNUS a jejich import do aplikace „OKslužby – poskytovatel“,
- **informace o aplikaci „OKslužby – poskytovatel“** - tipy pro vyplnění souvisejících dat.

Celé on-line školení v délce dvou hodin **je zdarma.**

V případě zájmu o shlédnutí záznamu školení nám napište na adresu skoleni@iresoft.cz. Jste-li našim zákazníkem, obratem Vám zašleme odkaz na toto školení.

A pokud nejste našim zákazníkem? Nevadí! Napište nám na obchod@iresoft.cz, rádi Vás přivítáme mezi držitele informačního systému, který

stojí při Vás!

PR v sociálních službách není „Fan Page“ jako „Fan Page“

O tom, jak efektivně dělat „Fan Page“ na sociálních sítích, se už popsal hodně. Dozvíme se, jak se dá propagovat zboží, jak zvýšit tržby nebo dostat produkt do povědomí zákazníka. Rozhodně se ale nikdy nedočteme, jak na #sociální služby. Bavíme se o sektoru, který nenabízí produkt, ale službu v obecném zájmu, která se dotýká téměř všech. I tady existuje konkurenční trh, ve kterém si vybírá nejen zájemce o službu, ale i zaměstnanec. Sociální sítě jsou dnes efektivním nástrojem #propagace, zdrojem informací a nástrojem, který diferencuje trh. Sdílení foto obsahu a sporadické příspěvky jsou jako šíření informací z 90. let. Něco se dozvím, ale...

■ **Text: Mgr. Felipe Sánchez López, MBA,**
ředitel Domova u rybníka Víceměřice, p. o.

» Fan Page

Pojmenování stránky je prvním klíčem k úspěchu. Důraz je kladen na dvě základní věci, a to název poskytovatele a lokalizaci. Jejich význam spočívá právě v hledání klíčových slov. Název a místo jsou základní atributy pro vyhledání dostupné sociální služby v dané lokalitě. Součástí názvu je také podtitulek, který ještě více konkretizuje danou organizaci. Mysleme na to, že Fan Page není obchodní rejstřík, proto zapomeňme na zdlouhavé názvy nebo identifikaci právní formy.

Neoddělitelnou součástí je logo poskytovatele, které musí být jasné, „ostré“ a hlavně jeho velikost se musí přizpůsobit dle potřeb sociální sítě. Jakákoliv deformace bourá tzv. „#wow efekt“, o který nám jde především. Logo je obecně doporučováno barevné, ideálně na bílém podkladě bez jiných prvků. Další částí je titulní obrázek, který by měl prezentovat organizaci, ideálně nějakou dominantu, která je pro ni typická. Může se jednat o charakter služby, zázemí, prostor nebo lidi. Důležité je stanovit si identitu organizace, jak se chce navenek prezentovat. Když máme grafické prvky, přidáme informace, které může návštěvník potřebovat (kontaktní údaje, web, lokalita, popis služby atd.).

První pohled na fan stránku a její zpracovanost rozhoduje o tom, zda návštěvník zaujme natolik, že ji rozklikne, nebo zapadne v prach. Návštěvník neslyší, jenom vidí.

» Klíčová slova

Tolik zmiňované i přesto zapomínané slovní spojení. Co vlastně znamenají klíčová slova? Slova řídí náš život každý den, ale to stejné platí i o internetu. Slova dávají informaci o naší náladě, postoji, starostech či radostech, dokonce o věcech, které nás zajímají. Zamysleme se nad tím, čeho se naše #FanPage týká, jaký je obsah, a tomu

musíme přizpůsobit klíčová slova. Například vytváříme stránku pro azylový dům, který nabízí služby na území hlavního města Prahy pro matky s dětmi. Klíčová slova mohou být třeba azylový dům, matky s dětmi Praha, sociální služby Praha, péče o matky Praha atd. Musíme přemýšlet za lidi, kteří nás neznají a hledají na internetu. Když zájemce nezná název poskytovatele, ale ví, co hledá a kde, pak je na nás, aby nás našel. V dnešní době je „až“ na prvním místě v oblasti hledání informací internet, #sociální sítě jsou efektivní komunikační a marketingový nástroj nejen pro ziskový, ale i neziskový sektor. Klíčová slova musí reflektovat oblast zájmu poskytovatele a respektovat jeho identitu. Je téměř nezbytnou nutností využívat tato slova i v elektronickém obsahu, protože obsahový marketing jde ruka v ruce s optimalizací a rozhoduje, zda nás potenciální zájemce vyhledá, nebo ne.

» Jenom fotky nestačí

Někdo si myslí, že sporadicky stačí sdílet jenom fotky, ano, stačí, pokud chceme být průměrem. Ukázky z akcí, terapie pro uživatele nebo nějaká náhodná fotka je součástí většiny fan stránek poskytovatelů sociálních služeb. Každá je jiné velikosti, obsahu nebo dokonce rozmazaná a v hor-

níky stránek zahlcovat stejným obsahem, brzy se stane, že ztratí zájem. Lidé mají rádi nové informace, zajímavosti a nějaké zvyklosti. Sociální sítě nám dnes nabízejí mnoho hodnotících nástrojů, statistik, ze kterých lze čerpat a přizpůsobovat činnosti, kterými působíme na veřejnost. #Reputace se buduje těžko, ale ztrácí téměř okamžitě. Fenomémem a častokrát nejlepším zdrojem informací jsou videa. Krátké úseky, které výstižně dokumentují průběh, informují věcně, jsou osobnější, a především mají větší dosah na lidi. Je obecně známo, že lidé raději vidí, než čtou.

» Líbí se mi to vs. realita

Fenomén sbírání počtu fanoušků už dávno není to, čemu je třeba věnovat tak velkou pozornost. Existuje mnoho nástrojů, kterými se počty zvyšují, pro neziskový sektor je to bez poplatků. Placené služby jsou nástroje na tzv. „mrtvé duše“. Jde o uživatele, kteří sice mají profil, ale nemají žádnou aktivitu ani historii, stojí peníze, ale nikdy se nebudou aktivně podílet na rozvoji fan stránek. Je lepší zaměřit pozornost na skutečné uživatele sociálních sítí a cílit různé kampaně na jejich získání. Jenom tak se budou stránky těšit skutečnému zájmu lidí a šířit se virálně.

» Jak na legislativu

Všeobecně je sociální síť vnímána jako šedá zóna, která má svoje pravidla. Jednoduchým způsobem, jak se vyhnout nečekaným konfliktům, je doporučení opatřit si písemný souhlas dotčených osob s uveřejněním na internetu. Pro sdílení příspěvku s obrazovou dokumentací je příklad dobré praxe uvádět, že fotografie jsou pořízeny s písemným souhlasem. Osoby, které takové souhlasy nepodepsaly, nelze nutit,

První pohled na fan stránku a její zpracovanost rozhoduje o tom, zda návštěvník zaujme natolik, že ji rozklikne, nebo zapadne v prach. Návštěvník neslyší, jenom vidí.

ším případě i nerespektuje GDPR (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Platí obecná zásada, že je důležitá kvalita, a ne kvantita. Součástí firemního logotypu a kultury jsou i pravidla pro PR, vnější i vnitřní. Využívání standardizovaných rozměrů fotek, obrázků a úprav působí esteticky a hlavně profesionálně. Když děláme dobrou práci, je potřeba ji ukázat, ale i to má pravidla. Pokud budeme návštěv-

a souhlas je kdykoliv odvolatelný. Na #fotografie, které byly pořízeny z různých akcí, je možnost opatřit generální souhlas a podmínit tím vstup na akci. Obrázky nesmí být hanlivé, porušovat lidská práva ani nijak jinak zasahovat do práv a svobod dotčených osob.

Podtržená slova v textu představují klíčová slova (pozn. autora).

Práce kaplana s pozůstalými v sociálním zařízení pro seniory

Setkání se smrtí blízkého člověka je náročné jak pro naše klienty seniory, tak pro pečující personál. Leckdy se musíme vyrovnat nejen s bolestnou ztrátou, ale i s připomenutím vlastní smrtelnosti. Pomáhají nám při tom rituály i ochota druhých naslouchat.

■ **Text: Mgr. Eržika Frinková,**
kaplanka v Domově Sue Ryder

Vyjádření důstojnosti k prožitému životu našich zemřelých klientů je jednou ze služeb, které rodinám zesnulých i ostatním pozůstalým poskytuje Domov Sue Ryder. I když pracujeme se skupinou dlouhověkových klientů, víme, že jednou jejich život skončí, a připravujeme na to sebe (profesionální pečující), naše klienty i jejich blízké. Dobrá smrt pro nás znamená být připravený a poskytnout důstojnost nejenom do samého konce, ale i v období poté. Smrt však vždy představuje zásah do života každého z nás, protože nás konfrontuje s naší vlastní smrtelností a znatelně zasahuje do našich citových životů – přináší nejistotu, obavy, bezradnost, osamocenosť a beznaděj.

➤ Kdo jsou pozůstalí

Za pozůstalé se většinou automaticky považuje rodina. V sociálním zařízení pro seniory to je nejen blízká rodina, ale i spolebydlící klienta. Také všichni naši pečující, třebaže jsou profesionály, jsou pozůstalými. V Domově Sue Ryder patří k pozůstalým i celá řada dobrovolníků, kteří nám pravidelně pomáhají při individuální péči o klienty. U osamělých klientů jsou naši dobrovolníci mnohdy i ti nejbližší, koho mají. Je tedy třeba myslet na poskytnutí podpory všem, kteří to potřebují. Potřeba podpory je vždy silnější, pokud měl pečující s klientem silný vztah. Ten se rozvine často, neboť někteří klienti žijí v domovech mnoho let.

➤ Co je cílem podpory pozůstalých

Cílem podpory je, aby se pozůstalí naučili na svého zemřelého vzpomínat a měli s ním i vnitřní vyrovnaný vztah – totiž aby si přiznali, že byl součástí jejich života a nějak ho ovlivnil. Podpoře pozůstalých napomáhá doprovázení – průvodcovství v období

zářmutku. Doprovázející poskytuje oporu, aby na svůj smutek pozůstalý nebyl sám. Společně pak hledají cestu k tomu, co jim v truchlení pomáhá. Doprovázející mohou být laici (rodina, přátelé, kolegové) či pracovníci v pomáhajících profesích (psycholog, lékař, duchovní/kaplan, poradce pro pozůstalé, koordinátor paliativní péče, sociální pracovník aj.). Ti všichni nabízejí svůj čas a prostor na rozhovor o tom, co může člověku pomoci jeho truchlením projít.

➤ Způsoby podpory

V Domově Sue Ryder poskytuje podporu psycholog, kaplan a koordinátor paliativní péče (tito poskytují doprovázení pozůstalým, kteří mají potřebu o proběhlém úmrtí a zesnulém ještě dále hovořit) a sociální pracovníci (kteří pomáhají praktickými informacemi zvládnout administrativní zátěž, která s úmrtím přichází). Ředitelka domova předává pozůstalé rodině oficiální kondolenci a kaplanka zasláá podpůrný dopis, ve kterém dává rodinám nahlédnout do duchovní péče o zesnulého a zve je na smuteční rozloučení, které náš domov organizuje jako poslední službu zesnulému, jeho rodině a našim profesionálním pečujícím.

➤ Smuteční rozloučení

Smuteční rozloučení za zemřelého klienta je jedním z rituálů, které nám umožní vyrovnávat se se ztrátou. Probíhá v ekumenické kapli našeho domova a je to pietní vzpomínka, která může pro příbuzné mnoho znamenat. Projevení zájmu o zemřelého ze strany domova je vnímáno jako silné lidské gesto, které se stává podstatnou oporou při loučení se. To jsme si nejvíce uvědomili, když jsme se rozhodli tuto úctu projeviti i našim profesionálním pečujícím, kteří zemřeli jako zaměstnanci domova.

Přibližně dva týdny po úmrtí klienta probíhá rozloučení vedené kaplankou. Trvá přibližně 40 minut a je primárně určeno pro profesionální pečující, klienty domova a dobrovolníky, zvána je přirozeně i rodina. Na oltářním stole máme vystavené fotografie zesnulého, předměty spojené s jeho životem (např. knihy, ruční práce, hudební nástroje, modely, které skládal), svíčky a kyticí prostých či lučních květů. Během liturgického obřadu si připomínáme jeho biografický příběh, předčítáme biblické podobenství anebo oblíbenou báseň a posloucháme hudbu, kterou měl klient rád. Je tam i prostor na společné vzpomínání,

na poděkování rodině, personálu domova a na vyjádření vzájemné solidarity. Zaznívají modlitby, prosba o odpuštění a především je zdůrazněna vděčnost za život a výhled k naději. Pro tyto účely jsem upravila evangelickou smuteční liturgii do civilní podoby – zazní v ní slovo o člověku, o Bohu i o milosrdenství, které zakrývá naše nedostatky.

Po proběhlém smutečním rozloučení, když se všichni rozloučí a rozejdou, zůstává rodina s kaplankou ještě nějakou dobu v kapli. To je již uvolněná atmosféra, která umožňuje připomenutí hezkých vzpomínek, dopovězení otevřených příběhů i vnitřní urovnání případných sporů a nesouladů. Rodina je za tento čas vždy velmi vděčná, protože v rámci klasického pohřbu v křesťanské síni takový způsob rozloučení není možný. A stále častěji se již ani nekoná. Dnešní rodiny hledají alternativy, jak se rozloučit, a toto je pro nás mnohdy jediný způsob, jak naši cestu se zemřelým klientem důstojně zakončit.

Pokud má rodina specifické přání (např. církevní pohřeb vedený kaplankou domova), přání vždy vyhovíme. Jsme také otevření přání rodiny, pokud chce v kapli vykonat obřad vedený duchovním vlastní církve.

Kaplanka vždy zůstává po dobu jednoho roku v kontaktu s pozůstalou rodinou a nabízí, jako certifikovaný poradce pro pozůstalé, podporu.

➤ Vzpomínkové setkání

Další formou podpůrné práce kaplana s pozůstalými v sociálním zařízení pro seniory jsou vzpomínkové setkání na začátku listopadu: 1. listopadu se slaví svátek Všech svatých a 2. listopadu Památka zesnulých. Svátek zesnulých je dnem, kdy se spojují zájmy věřících i nevěřících, neboť se vzpomíná na životy lidí, kteří byli neodmyslitelnou součástí našich životů. V tomto období pořádáme v naší ekumenické kapli dvě oddělené bohoslužby.

Pro klienty je to Vzpomínkové setkání na blízké, kdy proběhne pietní bohoslužba a klienti, často doprovázení svou rodinou, pak mají možnost si na oltářním stole zapálit svíčku u jedné ze sedmi svící, které nesou tyto názvy:

Za naše děti / Za přátele a známé / Za rodinné příslušníky / Za naše předky / Za manžele, manželky a partnery /

Za všechny, kteří prošli naším životem / Za všechny, kteří posunuli náš svět k lepšímu.

Individuální i veřejné vzpomínání na naše zesnulé mají v křesťanském pojetí života zdůraznit naději duši na vzkříšení a na to, že smrtí život nekončí. Že láska může dosáhnout až na onen svět a že je možné vzájemné obdarování i přijetí, kterými zůstáváme spojeni jedni s druhými citovým poutem, a to i přes hranici smrti. Tento koncept vzpomínání vymysleli kaplani z Fakultní nemocnice Olomouc, kterými jsem se, s jejich svolením, inspirovala.

Pro rodinu, profesionální pečující a dobrovolníky je uspořádána jiná pietní bohoslužba s názvem Vzpomínáme s láskou, kde si připomínáme formou promítaných fotopříběhů, čtením medailonků, přímluvných modliteb a individuálně zapálenými svíčkami životy všech našich klientů, kteří nás v aktuálním roce opustili. Cílem této vzpomínkové slavnosti je udržovat kontakt s pozůstalými a nabídnout jednou ročně otevřený, ale zároveň bezpečný prostor, kde se v dobrém vzpomíná na zemřelé.

» Podpůrné aktivity

Dalším podpůrným nástrojem, který nabízíme našim profesionálním pečujícím

v rámci péče o pozůstalé, je od kaplana nabídka kaple otevřené pro individuální rozhovor s pečujícím personálem, od psycholožky a koordinátorky paliativní péče vychází nabídka tzv. Paliativní kávy, kde se neformálně hovoří o smrti a umírání, a od našeho domova je to zprostředkování externí supervize nebo vedené reflexe případu.

Zcela základním předpokladem vyrovnávání se se ztrátou v týmu pečujících je však vzájemná podpora jeho členů a bezpečné prostředí, ve kterém bude možné bez obav, strachu i zahanbení vyjádřit své emoce.

» I klienti mohou být pozůstalí

Vzhledem k tomu, že sociální zařízení pro seniory může pracovat s věkově velmi odlišnou skupinou klientů (u nás je aktuálně věkové rozpětí od 65 do 102 let), stává se, že i klientům v průběhu naší péče zemřou nejbližší příbuzní: životní partner, sourozenec či dítě. I v tomto případě pro ně kaplan připraví smuteční rozloučení, které se koná v naší ekumenické kapli, anebo na žádost rodiny v nějakém blízkém kostele, a řídí se přáním pozůstalých. Je důležité se pozůstalým klientům individuálně věnovat i v období výročí úmrtí jejich blízkého, které bývá často bolestivé a plačtivé.

Ke klientovi se chováme citlivě a v kapli máme připravený malý vzpomínkový rituál. **Mnohým vlastně pomáhá už jenom to, že o jejich bolest někdo projevil zájem a je ochotný naslouchat.** Takto může poskytnout podporu nejenom kaplanka, ale kdokoli z profesionálních pečujících, má-li důvěru klienta.

Na závěr chci uvést jednu z nejznámějších starozákonních pasáží, která se věnuje časnosti a věčnosti a kterou ve vztahu k truchlícím často cituji:

Všechno má určenou chvíli a veškeré dění pod nebem svůj čas:

Je čas rození i čas umírání, čas sázet i čas trhat;

je čas zabít i čas léčit, čas bořit i čas budovat; je čas plakat i čas smát se, čas truchlit i čas poskakovat;

je čas kameny rozhazovat i čas kameny sbírat, čas objímat i čas objímání zanechat;

je čas hledat i čas ztrácet, čas opatrovat i čas odhazovat;

je čas roztrhávat i čas sešívát, čas mlčet i čas mluvit;

je čas milovat i čas nenávidět, čas boje i čas pokoje...

(Kniha Kazatel 3,1-8, Bible, Česká biblická společnost, <http://www.bible.net.cz/app/bible>.)

INZERCE

Specialisté na přesuny a zvedání imobilních osob

Nabízíme ucelený koncept práce s imobilními osobami. Připravíme pro vás optimální řešení postavené na produktech společnosti Molift, které vynikají dobrou ergonomií práce, nízkými provozními náklady a skvělou pořizovací cenou.

SH

soral & hanzlik
medical

jsme autorizovaný
distributor produktů
značky Molift

molift[®]
a part of Etac

SORAL & HANZLIK Medical s.r.o.
Kettnerova 1940, 155 00 Praha 5

www.soralhanzlik.eu
info@soralhanzlik.eu

CHRISTEYNS

Možno použiť k rýchle dezinfekci drobného nábytku, vozíků, vnějších povrchů neinvazivních zdravotnických prostředků a menších povrchů v blízkosti pacienta. Ubrousky lze použít na povrchy, které mohou přijít do přímého kontaktu s potravinami - stůl, pracovní deska, podnosy, vozíky na jídlo, krájecy, řezačky, nože...

DEZINFEKČNÍ UBROUSKY NA POVRCHY

NOVINKA

PHAGO'WIPES DASR

- Připraveno k okamžitému použití bez nutnosti oplachu
- Široké spektrum účinnosti: baktericidní, virucidní (aktivní na koronavirus), fungicidní, mykobaktericidní, tuberkulocidní
- Balení: 200 ks

info@christeyns.cz
tel.: 556 731 111
www.christeyns.com

Jaké jsou mzdy a platy

v sociálních službách a ve zdravotnictví v Evropě?

EUROFOUND vydal v závěru r. 2020 studii „Zaměstnanci a pracovní podmínky v dlouhodobé péči“, která mimo jiné přináší jedno zjištění – plat zaměstnanců v sociálních službách v Evropě zaostává o 21 % za průměrnou národní mzdou. Tento rozdíl mezi průměrnou mzdou se mírně zvyšuje, resp. zhoršuje – v r. 2010 byl 19 % a v r. 2014 pak 20 %.

■ **Text: Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA,** prezident APSS ČR;
doc. Ing. Ladislav Průša, CSc., výzkumný pracovník, ředitel VÚPSV v letech 2001–2017

Konkrétní situaci v konkrétních evropských zemích (včetně Norska a Spojeného království) můžete vidět v grafu níže, který pro porovnání ukazuje i situaci odměňování ve zdravotnictví.

Česká republika je zde uvedena ve sledovaném roce 2018 v parametru 85 %, tj. průměrná mzda/plat v sociálních službách dosahoval v tomto roce 85 % průměrné mzdy/platu v celé ČR.

Nejhorší situace, tedy nejmenší relativní výše platů a mezd v sociálních službách, je v Bulharsku (62 %), v Estonsku (65 %) a Itálii (65 %). Nejlepší je pak v zemích, které se již velmi přibližují k průměrné národní mzdě, a sice v Norsku (89 %), Lucembursku (92 %), Rakousku (95 %) nebo v Nizozemí (96 %).

Česká republika je tak z porovnávaných dat z 29 zemí na osmém místě.

Zajímavá jsou i data v odměňování zaměstnanců v segmentu zdravotnictví. Obecně je zde výše odměn vyšší (ve zdravotnictví je ale i vyšší kvalifikovanost zaměstnanců).

V pěti zemích jsou průměrné mzdy ve zdravotnictví nižší než národní průměr, ve Spojeném království (67 %), v Norsku (84 %), v Řecku (98 %), v Maďarsku (98 %) a ve Francii (94 %). Česká republika pak ve sledovaném období vykazovala průměrnou mzdu ve výši 113 % průměrné národní mzdy.

Je nutné znovu připomenout, že jde o poměr odvětvové průměrné mzdy k národní průměrné mzdě. V České republice je rozdíl mezi průměrnou mzdou a mediánem (r. 2019) skoro 5 000 Kč, což znamená, že 60–70 % lidí v ČR má nižší než průměrnou národní mzdu.

Dále je nutné uvést, že dané hodnoty ukazují spíše preference v odměňování jednotlivých posuzovaných zemí (aby bylo srovnání přesné, museli bychom ještě zohlednit např. čisté mzdy v paritě kupní síly).

Zajímavé je ještě porovnání rozdílů odměňování v sociálním a zdravotním sektoru v jednotlivých zemích: největší rozdíly vidíme v Rumunsku, Lucembursku a Estonsku, a v Norsku a Spojeném království jsou pak průměrné mzdy v sociálním sektoru vyšší než ve zdravotnictví.

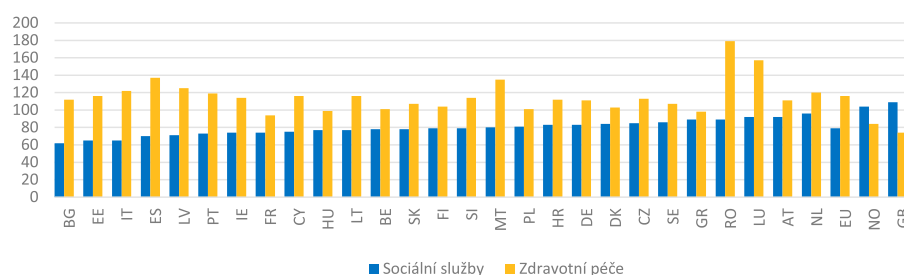
Ve sledovaných zemích se sociální sektor a zdravotnictví také vyznačují vyšším vý-

skytem částečných úvazků (obecně je jich více v západoevropských zemích, v ČR je tento podíl relativně nízký). Celkový podíl částečných úvazků je 52 % v sociálních službách a 26 % ve zdravotnictví – oba sektory společně pak 19 %.

Obecně je sektor sociálních služeb jeden z nejvíce a nejrychleji rostoucích odvětví. Pracuje v něm zhruba 5 % všech zaměstnanců EU a poslední desetiletí se tato hodnota zvýšila o jednu třetinu. Podíl žen pracujících v tomto sektoru činí 81 %, což je více než ve zdravotnictví, kde pracuje celkem 75 % žen.

Hodinová mzda v sociálních službách (pobytové služby dlouhodobého charakteru a terénní služby) a při poskytování zdravotní péče v porovnání s průměrnou mzdou, členské státy EU, Norsko a Spojené království, 2018 (%)

	Sociální služby	Pobytové služby dlouhodobého charakteru	Terénní služby	Zdravotní péče
BG	62	62	62	112
EE	65	64	66	116
IT	65	68	63	122
ES	70	69	72	137
LV	71	60	83	125
PT	73	69	78	119
IE	74	70	76	114
FR	74	79	69	94
CY	75	55	94	116
HU	77	77	76	99
LT	77	72	86	116
BE	78	84	73	101
SK	78	75	95	107
FI	79	82	76	104
SI	79	76	88	114
MT	80	80	80	135
PL	81	86	76	101
HR	83	82	83	112
DE	83	82	84	111
DK	84	86	83	103
CZ	85	87	80	113
SE	86	86	85	107
GR	89	86	90	98
RO	89	95	78	179
LU	92	106	84	157
AT	92	92	93	111
NL	96	96	95	120
Průměr členských států EU	79	79	80	116
NO	104	89	95	84
GB	109	71	67	74

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá **PhDr. Karolína Maloň Friedlová, Ph.D.**, certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka INSTITUTU Bazální stimulace podle Prof. Dr. FRÖHLI-CHA, s. r. o.

Dotaz:
Dobrý den,
jsme zařízení pro seniory. Naši klienti jsou většinou ve vysokém věku a každý měsíc nám některý z nich zemře. Chtěli jsme se zeptat, jaké možnosti nabízí Bazální stimulace klientům ve vysokém věku a jak můžeme našim seniorům zkvalitnit poslední dny jejich života.

K. M., sociální pracovnice

Odpověď:
Koncept Bazální stimulace poskytuje empatickou, tělu příjemnou péči. Proto se techniky somatických stimulací (zklidňující somatická stimulace, masáž stimuluji- cí dýchání a polohování dle Bazální stimulace) využívá v paliativní ošetrovatelské péči. Nástavbové prvky (orální, auditivní, optickou, hmatovou a olfaktorickou stimulaci) přidáváme k zmíněným technikám somatických stimulací a posilujeme jimi komfort tělesného prožívání. Umírající člověk většinou trpí bolestmi, má tedy negativní prožitky ze svého těla. Somatické stimulace, a zejména masáž stimuluji- cí dýchání, jsou jednou z možností nefarmakologického tlumení bolesti a poskytují příjemnější tělesné zkušenosti. Bazální stimulace pracuje také s rituály. V terminálním stádiu se snažíme zpříjemnit poslední chvíle života rovněž prostřednictvím malých rituálů, zde vycházíme z biografické anamnézy klienta. Mnoho užitečných informací o umírání a paliativní ošetrovatelské péči lze získat v novém akreditovaném vzdělávacím programu pro pracovníky v sociálních službách s názvem Bazální stimulace v paliativní péči. Výuka je interaktivní a posiluje kompetence personálu v této problematice. Více informací získáte na www.bazalni-stimulace.cz

Dopad pandemie covid-19 na duševní zdraví

2. díl

Epidemiologická situace covidu-19 se v současné době (duben 2021) částečně zlepšila, restriktivní opatření jsou sice zmírněna, ale stále trvají, a nezmizelo ani riziko nového vzplanutí infekce ve společnosti. Je tedy třeba populaci nadále chránit, a to nejen nošením respirátorů, omezením shromažďování a podobnými prostředky, ale také a hlavně podporou imunity.

■ **Text: MUDr. Helena Kučerová, HonDG,**
emeritní odborný psychiatr, Hranice,
okr. Přerov

Pro správné fungování obranných schopností organismu je nutný jak dostatečný přísun kvalitních živin, vitamínů a minerálů, tak je také důležité umět se vypořádat se stresem a žít vyrovnaným životem. Obvykle se to nepodaří v ideální míře, nicméně každý úspěch v harmonizaci fungování naší psychiky a potažmo tělesných funkcí je žádoucí (3).

➤ Odolnost vůči stresu

Pro zvyšování odolnosti vůči stresu se v posledních letech ujal termín resilience, což značí duševní pružnost. Termín byl převzat z fyziky jako výraz pro schopnost některých materiálů vrátit se do původní polohy poté, co na ně byl vyvinut určitý tlak (ohnutí, stlačení aj.) (2, 4, 5). Podobně tedy resilience duševních funkcí značí jejich schopnost vrátit se do původní kvality po prožití stresové události.

Tuto schopnost má každý člověk jinak. Také v průběhu času se u téhož jedince mění. Je např. menší v době jeho fyzické nemoci nebo duševních starostí a zmenšuje se také věkem. U pacientů trpících vážnými psychickými poruchami (velká deprese, bipolární afektivní porucha, schizofrenie, demence, patologické závislosti) je jejich odolnost vůči stresu menší, a proto je vhodné zařadit je do programu psychiatrické rehabilitace (1), což je velmi podobný termín jako resilience. Psychiatrická rehabilitace klade ještě větší důraz na udržování a zlepšování kognitivních funkcí a sociálních dovedností.

Pro úspěšné zvládnání stresových situací je především potřeba být tělesně zdravý a být fit. Tělesnou kondici posílíme především cvičením a sportováním, nejlépe na čerstvém vzduchu (1). Mnoho lidí si zvyklo navštěvovat fit-centra, bazény a sauny, což ovšem v posledních měsících není vzhledem k riziku covidové nákazy možné. Je tedy třeba najít si jiné možnosti, cvičit doma, chodit na vycházky a podle počasí běhat venku, jezdit na kole nebo se věnovat míčovým hrám na zahradě či v lese.

Velmi zdravým sportem v každém věku je plavání, takže s přicházejícími teplými měsíci se bude možno koupat venku.

Velmi cennými technikami jak psychiatrické rehabilitace pacientů, tak i preventivního posilování resilience zdravých lidí jsou muzikoterapie, arteterapie a biblioterapie, tedy poslech a provozování hudby, kreslení, malování a modelování a dále četba a cvičení slovních dovedností (1, 6, 7). V psychiatrii se tyto techniky často provádějí v rámci skupinové terapie, ale mohou se používat i individuálně nebo ve dvojicích. Skupinové techniky jsou v současné době omezeny, ale skupinu tvoří i rodina a je tedy možné některé aktivity provádět i v domácích podmínkách.

Velmi důležité je nezapomínat na poslech hudby, a to nejen té moderní, ale i klasické. Velmi snadnou metodou harmonizace duševního stavu je kreslení, modelování z tvárných hmot a výroba ozdobných předmětů z různých materiálů (z látky, z drátků, ze dřeva). Některé ženy baví také výroba nevhodného cukroví, což samo o sobě je velkým výtvarným uměním.

Nesmírně důležitou součástí pěstování kognitivních funkcí a schopnosti komunikace je čtení a vlastní slovní produkce (1). Zejména v současnosti, kdy mnoho lidí tráví svůj volný čas doma, je dobré číst a také předčítat daný text nahlas, abychom se slyšeli, trénovali mluvidla a v neposlední řadě také potěšili svým vystoupením své rodinné příslušníky, zejména děti. Velmi vhodná jsou také různá slovní cvičení, vyjmenovávání (vypisování) slov začínajících nebo končících na nějaké písmeno nebo slabiku, vyjmenovávání zeměpisných míst, vymýšlení různých slovních her apod. Představitelství se meze nekladou. Další užitečnou zápravou může být také loutkové představení pro děti nebo předvádění různých scének ze života (v obchodě, na poště, ve vlaku atd.). Pro náročnější je možno cvičit si tímto způsobem také konverzaci v cizím jazyce.

➤ Pečovatelé a další pomáhající lidé

Společným jmenovatelem všech uvedených aktivit je rozvoj osobnosti jedince, na který bychom neměli zapomínat v žádné

době, tím spíše však v období jakékoli krize. Problémem, s nímž se ovšem často setkáváme, je nedostatečná chuť a slabé nadšení řady lidí tyto techniky provozovat. Ono je to jednodušší a pohodlnější sedět u televize a dívat se na zábavné pořady nebo akční filmy, než si trochu namáhat hlavu a tělo a vymýšlet slovní hry nebo dělat dřepy. Někteří se také stydí si doma kreslit, připadají si jako malé děti ve školce. Pokud lidé, zejména starší, jen trpně přežívají lockdown, jsou náchylnější k depresi a k nespavosti, což je opět nejsnadnější léčit tabletkami. A kruh se uzavírá.

Pracovníci sociálních služeb a další lidé v pomáhajících profesích mají tedy nelehký úkol motivovat svoje svěřence k aktivitě. Většinou mají na starosti osoby nějakým způsobem oslabené, ať už prostým stářím, různými nemocemi, tělesnými i duševními, nebo jinými hendikepy. Probudit tyto jedince k nějaké činnosti je někdy velmi nesnadné. Avšak stává se, že po počátečním odmítání klient najednou zjistí, že je to vlastně příjemné, že se mu tato práce nebo zábava líbí a že má lepší náladu. V současné koronavirové krizi je dobré připomínat tyto aktivity také zdravým rodinám v rámci předcházení tělesných i duševních poruch.

» Smích jako pomocník

Poněkud netradiční studii provedli švýcarsí autoři Zande-Schellenberg et al. (8).

Je známo, že pozitivní emoce mají příznivý vliv na zvládání stresových situací. Jedná se např. o pocit spokojenosti se smyslem svého života, plány do budoucna, zdravé životní návyky, vydatný spánek přinášející odpočinek, touha po dlouhověkosti. Jedním z projevů psychické pohody (wellbeing) je smích. Autoři tedy zjišťovali, jestli má smích vliv na snížení stresu. V roce 2018 sledovali pomocí mobilních aplikací 41 studentů psychologie Univerzity v Basileji po dobu třech měsíců. Studenti vyplňovali v dotazníku, jaké měli při stresu příznaky: tlak nebo bolest žaludku, pocit těžkého „sousta“ (česky knedlíku) v krku, bolest hlavy, škubání nebo křeče v obličeji, které dotyčný nemohl ovládnout, přežvykování v ústech, pocit zoufalství, pocit nervozity a pocit neklidu. Autoři zjistili, že čím častěji se studenti v době, kdy prožívali stres, smáli, tím méně měli uvedených tělesných příznaků. Hlasitost smíchu na stres vliv neměla, efektivní byla pouze jeho frekvence.

» Úsměv na závěr

Nedávno se mi stala veselá příhoda. Zoologické zahrady v naší republice požádaly prostřednictvím internetu o pomoc pro svá zvířata, protože jim docházely peníze na krmení. Jako milovník přírody jsem si ihned vyhledala webové stránky jedné zoo a našla jsem tam výzvu: „Vezměte si zvíře na víkend“, což obnášelo zaplatit vybrané-

mu zvířeti stravu na celý víkend. Vybrala jsem si slona. Druhý den jsem potkala sousedku ze sídliště a říkala jsem jí o tom. A sousedka povídá: „A to si tam pro toho slona pojedete?“ Pro slona jsem si nejela, ale aspoň jsme se zasmály a snížily jsme si tak stres z lockdownu.

Literatura:

- 1. Kučerová H. *Bolest v psychiatrii*. Praha: Galén, 2018.
- 2. Paulík K. *Psychologie lidské odolnosti*. Praha: Grada Publishing, 2017.
- 3. Rogers J. P., David A. S. *A longer look at COVID-19 neuropsychiatric outcomes*. *Lancet Psychiatry*, 2021; Publikováno online 6. dubna, [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(21\)00120-6](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(21)00120-6).
- 4. Vevera J., Zajícová M., Král P. *Práce se stresem*. *Vesmír*, 2021; 100(2): 88–92.
- 5. Shastri P. C. *Resilience: building immunity in psychiatry*. *Indian J Psychiatry* 2013; 55(3): 224–234.
- 6. Šicková-Fabrizi J. *Základy arteterapie*. Praha: Portál, 2016.
- 7. Tkadlec J., Tůma M. *Hry s míčem pro děti*. Praha: Grada Publishing, 2004.
- 8. Zande-Schellenberg T., Collins I. M., Miché M. et al. *Does laughing have a stress-buffering effect in daily life? An intensive longitudinal study*. *PLOS ONE* 2000; 15(7): e0235851.

INZERCE

Péče po covidu

Dr.Max⁺

SANDOZ A Novartis Division

Trápí Vás po prodělání COVID-19 některé z těchto potíží?

- + kašel, dušnost a zadýchávání
- + zvýšená únava a slabost
- + bolest hlavy
- + bolest zad a hrudníku
- + ztráta čichu a chuti
- + nespavost
- + poruchy soustředění a zapomnětlivost

Navštivte drmax.cz/pece-o-zdravi/pece-po-covidu, nebo se přijďte poradit se svým lékárníkem.

Efektivní marketingové řízení? Ano, bezpodmínečně!

Právě v této nelehké době, která nás všechny významně zaměstnává a přináší značné nejistoty při řízení jakéhokoliv subjektu, je zapotřebí věnovat ještě více pozornosti řízení neziskových organizací a jejich marketingovým aktivitám.

■ **Text: Ing. Dita**

Hommerová, Ph.D., MBA

vyučující katedry marketingu,
obchodu a služeb ZČU v Plzni

Kvytvoření toho správného modelu řízení neziskové organizace je třeba sdílet příklady dobré praxe, díky čemuž dochází k posilování vnitřního prostředí, efektivně využívat příležitostí, které se nám i v této nelehké době naskýtají, a snažit se vypořádat s ohroženými.

Každý, kdo se věnuje marketingovému řízení neziskových organizací, ví, že je nezbytné upozorňovat na rizika a nevystavovat se jim, posilovat silné stránky a eliminovat ty slabé tak, aby se neziskové organizace stávaly stabilnější a úspěšnější, a to i přes stávající nepříznivý dopad pandemie koronaviru.

Pojďme si nyní jednotlivá vybraná pravidla řízení probrat podrobněji. Představíme vám pak také užitečné nástroje, které můžete využít při hodnocení úspěšnosti vašich strategií a přípravě strategií nových.

➤ Investice do odborníka se vyplatí

Často se ve své praxi setkáváme s tím, že pracovníci neziskové organizace sice dělají vše pro to, aby své aktivity zviditelnili, ale jejich snaha nakonec vychází vniveč. Zpravidla je to proto, že nevnímají **marketingové řízení jako celek**, který musí být provázaný, systematicky uspořádaný a jehož vyústěním má být strategický dokument v podobě **strategického plánu**.

Nejčastější odpověď, kterou slyšíme od neziskových organizací na otázku, jak personálně zajišťují propagaci, je, že na pozici pracovníků zodpovědných za oblast marketingu (či fundraisingu) už nezbývají finanční prostředky a že se tyto oblasti řeší „tak nějak za pochodu, intuitivně“. Toto uvažování je přežitkem a je více než doporučeníhodné vyčlenit na **specialistu pro oblast marketingu či fundraisingu** určité finanční prostředky, které se ale v relativně krátké době organizaci vrátí díky systematické a kvalitní práci takového odborníka.

➤ Horizont 3 let

Z pohledu **systematického strategického řízení** se doporučuje zpracovat strategii organizace a **strategický plán na období 3 let**. Tento horizont je v neziskovém sektoru optimální z hlediska potřeb klientů (uživatelů / cílových skupin organizace), v daném období jsou potřeby klientů/uživatelů relativně stabilní, predikovatelné, snadněji definovatelné na základě dostupných informací (případně provedených analýz potřeb klientů/uživatelů), zároveň je tento časový úsek vhodný s ohledem na vnitřní a vnější podmínky organizací (místní politiky, doby řešení velkých projektů apod.). Tato strategie by však neměla být jen formálně připraveným dokumentem uloženým takřkajíc do „šuplíku“, ale dokumentem životaschopným a aktivně využívaným napříč organizací. Nejde zde o rozsah strategického plánu – může být i stručný, ale s logickou strukturou a všemi náležitostmi.

Uplatňovat systematické řízení organizace obecně (**strategický management, řízení rizik a evaluace procesů a dopadů činnosti organizace**) znamená eliminovat situaci, kdy okolnosti řídí organizaci.

Pro úspěšné strategické řízení, projektové plánování a nastavení vhodné nabídky služeb je nezbytné **zahrnout zainteresované strany**, zejména cílové skupiny organizace, do procesu formulace strategického plánu, projektů a konkretizace nabízených aktivit.

➤ Branding

Dalším doporučením, na co by se organizace měly zaměřit, je práce s jejich **značkou (brandem)**. V rámci zavedení **brandingu** (řízení značky) je třeba zohlednit, jaké strany jsou zainteresované a jací konkurenti se vyskytují na trhu, tedy vycházet z analýz vnitřního i vnějšího okolí. Při navrhování značky je třeba zohlednit určitá pravidla jako zapamatovatelnost, jednoduchost, odlišnost, nápaditost a další. Značku je pak třeba jednotně komunikovat na všech relevantních místech (reklama, eventy, webové stránky, PR, dokumentace organizace, ...). Každá značka symbolizuje, na jakou činnost se organizace zaměřuje a jaké je její

poslání. Měla by mít takovou vypovídací schopnost, že pokud ji lidé zaregistrují na veřejnosti, okamžitě je napadne, komu značka patří a čím se daný subjekt zabývá. Značka přispívá ke srozumitelné komunikaci mezi organizací a vnějším prostředím. Může tak pomoci zviditelnění subjektu, navázání vztahů a následné spolupráci. Výborným příkladem silné značky je například značka Hospicu Sv. Lazara v Plzni (viz obrázek).

Kromě strategického plánu, vytvořeného zpravidla na období 3 let, je vhodné doporučit každé neziskové organizaci, aby si vytvořila **tzv. byznys plán** a nastavila si systém vyhodnocování plnění stanovených cílů (**pro hlavní i vedlejší činnost**).

➤ Komunikace

Při komunikaci je třeba, aby organizace využívala takových činností, aby co nejlépe informovala veřejnost o svém působení. U neziskových organizací je tento nástroj ještě důležitější, protože je provázan se získáváním finančních prostředků na provoz organizace (fundraisingem).

Nejvíce využívaným nástrojem komu-

nikace v neziskovém sektoru jsou vztaženy s veřejností (**public relations = PR**). PR má za cíl budovat značku organizace a posilovat její důvěryhodnost a transparentnost. Aktivita, které PR využívá, jsou posilování pozitivní image organizace, provozování webových stránek, vytváření tištěných materiálů, plánování akcí pro veřejnost, komunikace s důležitými partnery a s médií.

Dalším velmi efektivním nástrojem komunikace jsou cílené **eventy**, které skýtají nejlepší možnost, jak zprostředkovat emoce, vytvořit společný zážitek a navázat osobní kontakt organizace s veřejností a oslovit potenciální dárce. Každou uspořádanou akci je třeba následně vyhodnotit.

Je však také potřeba nastavit proces vyhodnocování pořádaných komunikačních akcí. Doporučujeme využívat analytické nástroje pro sledování zpětné vazby návštěvníků webu, čtenářů newsletteru, návštěvníků facebookového profilu a dopadu jejich komunikačních aktivit obecně a pro každou cílovou skupinu vybrat vhodné komunikační kanály.

Bez správného zacílení a jasně nastavených očekávání a dopadů je velmi obtížné zvolit vhodné cílové skupiny a nástroje PR i fundraisingu – dochází totiž k tomu, že na PR pracují všichni jen částečně a nesystematicky a celkový efekt je zanedbatelný. Lze doporučit strategii PR/fundraising (vytvoření matice), která bude přehledně definovat a koordinovat

akce na jednotlivá období včetně odpovědné osoby.

Neziskové organizace vnímají význam PR jako nástroje dlouhodobé udržitelnosti. Problémem však je, jak již bylo uvedeno výše, že se PR často nemohou věnovat intenzivně a systematicky, protože jim chybí lidské a finanční zdroje. Dalším problémem také je, že často dochází k mylnému chápání pojmu PR aktivity v praxi. Pod tyto aktivity jsou v praxi zařazovány jakékoliv komunikační aktivity organizace, tedy i placená forma reklamy či direct marketing (např. letáky). Nezisková organizace musí mít PR plán a je třeba posílit dovednosti v oblasti plánování a řízení komunikačních kampaní.

Aktuálním trendem je využití videí a dalších způsobů online komunikace spíše než tištěných letáků. Je třeba se zaměřit na obsahy (content marketing) – příběhy o tom, jak neziskové organizace pomáhají, a propojit tyto obsahy i s fundraisingem.

Příkladem úspěšného eventu může být například akce „Čtete na dřevě“, jejíž výtěžek putoval Nadaci pro transplantaci kostní dřevě. Dobročinnou akcí koncipovaly studentky ZČU jako sběr a následný prodej knih. Studenti, zaměstnanci univerzity i široká veřejnost věnovali již nepotřebné knihy do sběrných boxů umístěných nejen v univerzitním areálu. Dohromady se vybralo kolem 2 600 knih, které se následně prodávaly na dobročinném bazaru. Minimální příspěvek za knihu byl stanoven na 30 Kč a kromě knih mohli návštěvníci zakoupit ručně vyráběné panenky nebo nadační trička. Celá akce proběhla v příjemné atmosféře industriálního prostoru Papírna, kde byl pro hosty připraven také doprovodný program nesoucí se v literárním duchu. Celkem se podařilo vybrat 45 874 Kč a 10 eur, které jdou v celé své výši ve prospěch Nadace.

» Nástroje k sebehodnocení

Další doporučení rovněž pro oblasti lidských zdrojů, finanční řízení a řízení rizik naleznete v online dostupné Metodice marketingového řízení na stránkách <https://emanno.zcu.cz/>.

Použit můžete také další zcela nový nástroj, který jsme vytvořili v roce 2020. Nazývá se *Self-check dotazník*, který je rovněž umístěn na výše uvedených webových stránkách a je dostupný bezplatně. Tento dotazník vám pomůže vyhodnotit aktuální stav vaší organizace z pohledu strategického řízení a odhalí vaše slabiny a silné stránky. Ve spojení s online Metodikou marketingového řízení dostanete návody

a seznámíte se s příklady dobré praxe, které vám pomůžou zefektivnit řízení vaší organizace.

Interaktivní dotazník je provázaný s metodikou. Lze také vygenerovat výsledný PDF soubor, který si může nestátní nezisková organizace stáhnout (uložit) či vytisknout. Je možné i uložit dílčí vyplněnou část a zadávání údajů tedy rozložit v čase. Zadané údaje do dotazníku nebudou nikdy dlouhodobě archivovány, dojde ke smazání. Ve výsledném PDF dokumentu jsou pomocí zelených, oranžových a červených šipek označeny jednotlivé oblasti strategického řízení, jejich stávající stav v organizaci a význam pro organizaci do budoucna. Tento dotazník je tedy nastaven jako self-check.

Na online interaktivní konferenci *Problematika strategického řízení nestátních neziskových organizací s ohledem na vývoj trhu* (11/2020), která byla určena zejména pro zástupce neziskových organizací primárně orientovaných na poskytování sociálních služeb, zástupce veřejné správy i odborníky na danou oblast, byla prezentována velmi aktuální témata zejména s ohledem na náročnou období pandemie. Všechny prezentace v podobě videopřednášky jsou opět dostupné na stránkách <https://emanno.zcu.cz> k bezplatnému zhlédnutí.

V roce 2020 jsme také vydali zajímavou odbornou publikaci s názvem *Efektivní řízení neziskových organizací poskytujících sociální služby*. K dispozici máme ještě několik posledních kusů publikace, kterou vám v případě zájmu velmi rádi obratem poštou zašleme, pokud nás kontaktujete.

Rádi bychom vám rovněž nabídli možnost zvýšit si kvalifikaci v rámci nově nabízeného studijního programu na Fakultě filozofické Západočeské univerzity v Plzni. Bakalářský studijní program Sociální práce představuje prakticky zaměřený humanitní obor, jehož cílem je studenty připravit na kvalifikovaný výkon profese sociálního pracovníka.

Držíme vám palce, abyste tuto nelehkou dobu co nejnázne a nejrychleji překonali a mohli jste věnovat úsilí upevňování pozice vašich organizací, s čímž jsme vám také snad trochu mohli pomoci!

Poznámka:

Článek vznikl za podpory řešitelského kolektivu projektu TLO2000055 „Efektivní marketing jako nástroj konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje neziskových organizací poskytujících sociální služby“.

Svobodné matky a možnosti péče o nemanželské děti

1. díl

Postavení svobodné matky ve společnosti se v průběhu staletí měnilo. Od raného novověku až do 20. století pronásledovalo svobodnou matku odsouzení, které pramenilo především z pojetí morálky a norem.

■ **Text: Mgr. Martina Halířová, Ph.D.,**
koordinátorka pokusného ověřování
a kurátorka Národního pedagogického
muzea a knihovny J. A. Komenského

Ve středověku i raném novověku se setkáme v různých sociálních vrstvách společnosti s odlišným přístupem k nemanželským potomkům a jejich matkám. Záleželo především na prostředí, ze kterého žena pocházela, na normách té které společnosti, na rodině a někdy i na otci dítěte a jeho reakci na otěhotnění dívky. Důležitá byla sociální síť, která dívku obklopovala. Ta mohla sloužit jako záchranný bod v případě nouze a neštěstí.

Nemanželský pohlavní styk, jehož důkazem bylo těhotenství a porod dítěte, byl trestán veřejnou pohanou, peněžním trestem či vyhnáním z panství. Represivní a kontrolní snahy posilovaly tendenci provinivších se dívek zbavit se nechtěného plodu nebo narozeného dítěte. Z tohoto důvodu se začaly objevovat i preventivní snahy, které spočívaly v kontrole ženské části populace. Vznikly různé řády, které nařizovaly prohlížení svobodných dívek a někdy i vdov povolávanými osobami. Hlavním účelem prohlídek bylo zjistit, zda daná osoba není těhotná. Na některých panstvích najdeme i snahy o evidenci svobodných matek a jejich dětí.¹

➤ Dlouhá cesta k toleranci

Během osmnáctého století se změnil koncept zločinu, který přinesl mírnější tresty. Některé dosud trestné činy, jako byl

dobrovolný mimomanželský sexuální styk dvou svobodných osob, byly dekriminlizovány.² Přesto od úplného zavržení a vyloučení ze společnosti k částečnému uznání a toleranci svobodné matky vedla dlouhá cesta.

První kroky k uznání a zrovnoprávnění učinila politika osvěcenského populační-

tem, proto byl vrchnostem nařízen dohled nad rodiči, aby své dcery za jejich poklesek příliš netrestali.⁴

Porodním babičkám, pokud se jim dívka svěřila se svým těhotenstvím, byla nařízena mlčenlivost.⁵ Svobodná těhotná dívka, která se někomu svěřila se svým stavem, neměla být trestána veřejně. Těhotná

smu. Osvícenství přineslo novou ekonomii života.³ Stát měl zájem o každého jedince. Šlo především o záchranu života dětí mimomanželsky otěhotněných žen. Hlavní příčina infanticidia byla spatřována v tom, že těhotná svůj stav tajila z obavy před tres-

dívka, která byla svedena, ale chovala se mravně, mohla svoji čest získat zpět prostřednictvím diplomu, o který musela žádat místodržitelství. Pokud byla dívka na panství cizí a blížila se doba porodu, měla se o ni postarat vrchnost a ponechat

¹ Záznamy o svobodných matkách a jejich dětech nalezneme například v soupisu poddaných Choltického panství SOA Zámorsk, VS Choltice, č. kn. 489, Řízení sirotkův, osedlých hospodářův, nájemníkův, všech poddaných k panství choltickému příslušejících ode dne 1. January Anno 1700 až do summa Decembris roku běžícího. V seznamu figuruje celkem 744 žen, z toho 18 svobodných matek, jejich nemanželské děti jsou jmenovány u těchto matek. V seznamu je uvedeno celkem 26 osob s označením ouhonek, tedy nemanželské dítě, pouze u jednoho dítěte je uvedeno jméno otce. Ze soupisu nelze vyčíst, jak se okolí k těmto matkám chovalo, soupis ukazuje pouze na to, že nemanželská matka

zůstala v rodině, z které pocházela, nemanželské děti byly v určitém věku dávány do služby k místním sedlákům.

² K tomu Michel FOUCAULT, *Dohlížet a trestat: kniha o zrodu vězení*, Praha 2000. Daniela TINKOVÁ, *Hřích, zločin...*, Praha 2004.

³ Daniela TINKOVÁ, *Ilegitimita a „nová ekonomie života“*. HD 27/2003, Praha 2003, s. 133–172.

⁴ Johann Dionis JOHN, *Lexikon der k. k. Medizinalgesetze*, I. Band A - G, Prag 1790, s. 6.

⁵ JOHN, *Lexikon*, Band II. H - Q, Prag 1790, s. 37.

⁶ *Tamtéž*, s. 127–135.

⁷ Daniela TINKOVÁ, *Ilegitimita a „nová ekonomie života“*.

HD 27/2003, Praha 2003, s. 133–172.

⁸ *Obecný zákoník občanský císařství rakouského, díl I., český překlad, Vídeň 1862, § 155, 162, 164–169.*

⁹ *Zemská porodnice a naleznice byla jedním z ústavů, které vznikly dle direktivních pravidel vydaných Josefem II.*

¹⁰ *Porodnice spojená s naleznice se v rámci habsburské monarchie nacházela v následujících městech: Vídeň, Praha, Linec, Štýrský Hradec, Laibach, Terst, Brno, Olomouc aj. dané údaje jsou platné pro rok 1859 Franz Seraph HÜGEL, *Findelhäuser und das Findelwesen Europa's, ihre Geschichte, Gesetzgebung, Verwaltung, Statistik und Reform*, Wien 1863, s. 147.*

ji na svém panství po dobu šestineděli a na tak dlouhou dobu, jaká byla považována za vrchnost za nutnou.

Na tuto péči a utajení neměly nárok prostitutky, které měly být i v případě pokročilého těhotenství poslány zpět na panství, odkud pocházely. Těhotné svobodné dívky neměly být nechány bez dozoru. Dozor měla vykonávat buď rodina, nebo hospodář, u kterého byla dívka ve službě. Otce dítěte, který opustil svoji těhotnou partnerku a nepostaral se o výživu narozeného nemanželského dítěte, měl čekat trest v podobě nucených prací.⁶

» Rovnoprávnost nemanželských dětí

Dalšími preventivními kroky bylo zrovnoprávnění nemanželských dětí s manželskými. „Bezectnost“ jim již neměla bránit v získání vyučení či úřadu. Podle občan-

ského práva z roku 1786 byly za manželské považovány všechny děti, které se narodily alespoň sedm měsíců po svatbě nebo deset měsíců po smrti otce. Nemanželským dítětem bylo i dítě, které pocházelo ze sňatku, který byl označen jako neplatný.

Nemanželské dítě mělo nárok na výživu od obou rodičů. Pouze pokud matka nechtěla nebo nemohla určit otce, zůstala veškerá péče o dítě na ní. Postižitelnost otce byla minimální.⁷

Rovnoprávnost nemanželských dětí s manželskými zrušil občanský zákoník z roku 1811. Dle tohoto zákona nemělo nemanželské dítě právo rodiny ani příbuzenství, nemělo právo nosit otcovo jméno ani nemělo právo ke šlechtictví či k otcovu erb. Rodiče byli povinni nemanželské dítě pouze živit, vychovávat a zaopatřit ho, tato povinnost byla především na otci dítěte. Pokud otec nebyl schopen dítě živit, přecházela povinnost na matku.⁸

» Zřízení porodnice a nalezinice

Preventivní zákonná opatření nepostačovala, a tak byla v Praze roku 1789 otevřena Zemská porodnice a nalezinice.⁹ Hlavním úkolem porodnice byla prevence infanticidia a ochrana svobodné matky a jejího dítěte. Prostředkem ochrany se stalo utajení, které bylo odstupňováno podle toho, do jaké ošetřovací třídy v ústavu budoucí matka patřila. Pomoc ústavu vyhledávaly především chudé ženy. Tyto ženy žádaly o bezplatné přijetí, kvůli němuž se musely prokázat vysvědčením chudoby, kde byly uvedeny jejich nacionále a potvrzeny farářem a vrchností. Ústav identitu těchto žen znal, přesto měl jejich pobyt v ústavu i porod zůstat utajen.

Menší skupinu tvořily ženy, které zaplatily ošetřovné a taxu za dítě. Tyto ženy měly právo na úplné utajení své identity a byly přijímány na tzv. tajné oddělení. Především z důvodu existence tzv. tajného oddělení vznikaly různé spekulace o možném šlechtickém původu těchto žen či o movitém původu otců jejich dětí. Přes všechny snahy nepříneslo založení porodnic a nalezinic, kromě institucionalizace péče o matku a dítě, změnu,¹⁰ po které toužil tvůrce reformy. Tou měl být pokles nemanželských porodů, pokles počtu zabitých novorozenců a odložených dětí.

Ve druhé polovině 19. století se začíná prosazovat názor, že nemanželský původ by neměl být překážkou pro budoucí kariéru a život. Za proměnu názorů mohly změny ve společnosti a nárůst počtu nemanželských dětí. K vysokému počtu nemanželských dětí přispívalo i omezování sňatků, které bylo praktikováno až do roku 1868. Pokud páru nebyl umožněn sňatek, zůstali partneri spolu bez požehnání úřadů. S tímto způsobem života se většinou setkáváme v dolních vrstvách společnosti.

» Nahlížení společnosti na svobodnou matku

Svobodné matky většinou nezanechaly o svém životě žádné svědectví.¹¹ A tak nezbyvá, než se na ně podívat zprostředkovaně, pomocí dobové literatury, ve které nalezneme několik pohledů na svobodnou matku. Již přední kameralisté se museli vyrovnat s novým pohledem na nemanželské těhotenství. Podle nich nemanželská plodnost sloužila záměrům populacionismu. Nemanželské děti měly v jejich očích stejnou hodnotu pro stát jako manželské, z pohledu morálky bylo ale poukazováno na důležitost manželství, které je dobré nejen pro stát, ale i pro narozené dítě. Manželské děti byly v očích osvícenců zdravější a měly větší naději na přežití než děti nemanželské.¹² S podobnou rétorikou se setkáváme i v průběhu 19. století.

Svobodné matky jsou v textech prezentovány různě. Setkáváme se tak s nestydatými, zkaženými, vypočítavými ženami či ostýchavými dívkami, které jsou oběťmi svedení. V topografiích, statistikách, úředních knihách apod. je prezentován výlučně pohled mužů na tyto ženy, který byl vždy roztržštěný. Důležité je si uvědomit, k jakému účelu takové publikace vznikly, podle toho se pak řídí i argumentace. Objevují se dva extrémy, a to svedená nevinost kontra nestydatá zkaženost. Od těchto charakteristik je pak odvozován i společenský původ svobodných matek.

Charakteristiky žen, které vyhledávaly pomoc nalezinice, se pohybují mezi slovy prostopatšná a chudoba. Příčinou nemanželských porodů je v dikci současníků nemravnost, která byla považována za nemoc.¹³ Proti tomuto tvrzení najdeme

»»» 26

¹¹ Určitý pohled na život svobodných matek poskytují výslechové protokoly př. Pavel MATLAS, *Delikt smilstva a jeho postih na schwarzenberském panství Hluboká nad Vltavou*, in: *Archivum Trebonense* 5, Třeboň 2006, s. 76–96 aj. *Výslechové protokoly odhalují strategie svobodných matek, jejich vnímání těhotenství a obavy*.

¹² O ilegilitě a jejím vnímání Daniela TINKOVÁ, *Ilegitimita a „nová ekonomie života“ v osvicenské Habsburské monarchii. Problém svobodných matek a nemanželských dětí mezi sociální kontrolou a sociální péčí na prahu občanské společnosti*. HD 27/2003, s. 133–172.

¹³ Johann Petr Frank, *System einer vollständigen medicinischer Polizey, Vídeň 1780–1817*, sv. II, s. 5.

¹⁴ Alois Epstein 1850–1918, od r. 1880 profesor oddělení pro ošetřování novorozenců a kojenců.

¹⁵ Alois EPSTEIN, *Studien zur Frage der Findelanstalten unter besonderer Berücksichtigung der Verhältnisse in Böhmen*, Prag 1882.

¹⁶ Franz Seraph Hügel, *Findelhäuser und das Findelwesen Europa's, ihre Geschichte, Gesetzgebung, Verwaltung, Statistik und Reform*, Wien 1863. (za s. 393)

¹⁷ Alois EPSTEIN, *Studien zur Frage der Findelanstalten...*, Prag 1882.

¹⁸ Franz Seraph HÜGEL, *Findelhäuser und das Findelwesen Europa's*, Wien 1863, s. 559.

¹⁹ Alois EPSTEIN, *Studien zur Frage...*, Prag 1882.

²⁰ Alois EPSTEIN, c. d., Prag 1882.

²¹ NA Praha, ZPaN, č. kn. 1, s. 13 a 61.

²² Jan DVOŘÁK, *Boj proti úmrtnosti kojenců vůbec a dětí nemanželských a nalezinic zvlášť*, Sociologická studie, Praha 1910, s. 75.

²³ Jako další příčina vysoké úmrtnosti novorozenců jsou uváděny nezdarilé pokusy o abort: NA, ZPaN, *Knihy normalit 1, zápis Nro. 759*.

««« 25

v některých pramenech stanovisko, že svobodné matky jsou „nevinné dívky, které podlelehly umění svodu muže“.

➤ Zdravotní stav svobodných matek

Přes všechny snahy o regulaci nemanželských porodů ve prospěch manželských se počet nemanželských dětí a svobodných matek v 19. století zvyšoval. V očích některých současníků byla především existence ústavu typu porodnice hlavní příčinou nárůstu počtu nelegitimních dětí, z tohoto důvodu se objevily tendence pro zrušení ústavu. Na obranu ústavu vystoupil lékař pražské porodnice Alois Epstein¹⁴, který byl toho názoru, že matky vyhledávají pomoc ústavu, protože chtějí „sebe a dítě chránit před bídou“. Tvrdil, že „matku do ústavu nenutí pohodlnost“, ale naopak „nemají jinou možnost, jak se o dítě postarat“.¹⁵

Proti tomuto stojí argumentace Franze Serapha Hügela, ředitele dětské nemocnice ve Vídni, který jednak připouštěl bezmoc nemanželských matek, jednak jim přisuzoval sobectví a lenost, dle něj byly děti opouštěny herečkami a metresami. U těchto žen dle autora působil „demoralizující vliv rozhazovačného a nečinného života, porod tyto ženy znamenal mínus na krásu“.¹⁶ Hügel vyvozoval, že špatné vlastnosti se pojí s určitými profesemi.

Zde se nám ukazují dva rozdílné pohledy na svobodnou matku a nemanželské dítě. Alois Epstein byl pro zachování instituce nalezince a v 80. letech vypracoval spis pro obhajobu tohoto ústavu.¹⁷ Franz Seraphin Hügel byl naopak odpůrcem nalezince, který dle jeho názoru sloužil „jako depot pro produkty nemravnosti“, pro nižší třídu představoval „grátis penzionát“ a byl určen pro „potomstvo neřestných bohatých“.¹⁸

Podle Epsteina neměla existence nalezince žádný demoralizující vliv na obyvatelstvo a navíc „neposkytoval azyl lehkomyšlným osobám“. Svobodná matka, která měla „vyhlídku na stále bydlení a zachování života dítěte tuto instituci nevyhledá, ačkoli je nemanžetná“.¹⁹ Důvodem, proč svobodné matky vyhledávaly porodnici, není pro Epsteina to, že by se chtěly zbavit dítěte, ale jejich bezmoc.²⁰

Všichni lékaři se ve svých spisech shodovali v hodnocení zdravotního stavu svobodných matek. Byly většinou „špatně živěné“ a „oslabené“²¹, v době těhotenství „strádaly“ a byly vystaveny „starostem a útrapám“.²² Důsledkem tělesných a duševních strastí svobodných matek byla vysoká úmrtnost jejich dětí.²³

V příštím dílu vás seznámíme s možnostmi, jaké měly svobodné matky v minulosti.

Mlčenlivost personálu pobytových sociálních služeb ve vztahu k oznamování trestných činů

Úvodem bych chtěla upozornit, že účelem tohoto článku není nastavit jasně řešení této problematiky, protože ideální v současné chvíli ani neexistuje a ani by nebylo možné jej popsat jen na této dvojstraně. Účelem článku je však uvedení do problematiky a poukázání na situaci, se kterými se může personál pobytových sociálních služeb setkat, a jaké důsledky může mít špatné metodické vedení v kontextu prevence špatného zacházení.

■ **Text: Mgr. Barbora Matějková,**
Odbor dohledu nad omezováním osobní svobody, Kancelář veřejného ochránce práv

Přestože rizikové situace jsou nedílnou součástí života každého z nás, poskytovatel sociálních služeb nese zodpovědnost za snížení pravděpodobnosti, že dojde k situaci, která by mohla vést ke zranění a ohrožení života a zdraví klienta.¹ Listina základních práv a svobod zaručuje všem nedotknutelnost jejich osoby a soukromí a také absolutně všechny osoby chrání před takzvaným špatným zacházením.² Tím lze zjednodušeně rozumět takový protiprávní zásah do integrity člověka, který dosahuje zvláštní závažnosti. V zařízeních sociálních služeb může být klient vystaven špatnému zacházení například v případě, kdy by nebylo ze strany poskytovatele zajištěno jeho bezpečí, docházelo by k ubližování, zanedbání apod.

Při poskytování pobytových sociálních služeb se personál může setkat se situacemi, kdy vznikne podezření, že některý z klientů se stal obětí trestného činu. Bez ohledu na to, jestli pachatelem je další z klientů, člen personálu, či třetí osoba, musí zařízení přistoupit k adekvátní reakci na taková zjištění. Vedle okamžitého zhodnocení, zda oběť nepotřebuje nějakou péči nebo podporu atd., může být takovou reakcí zajištění vyšetření incidentu nezávislým orgánem – například oznámení podezření na spáchání trestného činu policii.

Tato reakce poskytovatele je však v českém právním prostředí silně svázaná povinností mlčenlivosti vyplývající ze zákona o sociálních službách³. Ten předvídá situaci, kdy konkrétní klient zproští personál mlčenlivosti v souvislosti se svojí osobou. Další možnost prolomení mlčenlivosti je možná pouze u trestných činů, jejichž nepřekážení⁴ či neoznámení⁵ je samo o sobě trestným činem.⁶ V otázce ostatních trest-

ných činů může být personál mlčenlivosti zproštěn pouze soudem pro účely trestního řízení.⁷

Takto definované pojetí mlčenlivosti s sebou nese jistá úskalí. Hlavním problémem je však omezená možnost zajistit bezpečí klientovi, který se stal obětí trestného činu, bez ohledu na osobu pachatele. Povinnost mlčenlivosti by v teoretickém případě mohla být prolomena povinností takzvaného účinného vyšetřování⁸, a to u osob, které jsou pobytem v sociální službě zbaveny svobody formálně (v tomto kontextu by klasickým příkladem byla sociální detence či rozhodnutí soudu u nezletilých), či fakticky. De facto omezení svobody může být chápáno například u klientů, kterým není umožněno samostatně opustit zařízení.⁹

V případech, že takový klient personálu sdělí informace, které by nasvědčovaly tomu, že se stal obětí trestného činu (např. znásilnění)¹⁰, mělo by dojít k posouzení, zda jeho sdělení dosahuje kvality takzvaného hájitelného tvrzení, tedy „tvrzení, které není zcela nedůvěryhodné a nepravděpodobné, je možné i časově, je dostatečně konkrétní a v čase neměnné.“¹¹ Pokud by bylo tvrzení vyhodnoceno jako hájitelné, vzniká státu povinnost provést účinné vyšetřování případů špatného zacházení. Evropský soud pro lidská práva v některých případech, kdy se jednalo o násilí mezi pacienty, uvedl, že je postačující, když se situace řeší občanskoprávní cestou. V případě, že se jedná o úmyslné jednání pachatele (nikoli tedy nedbalost), tak má nastoupit šetření orgány činnými v trestním řízení.

Pochopitelně zařízení sociálních služeb samo o sobě účinné vyšetřování nepovede, nicméně v případě osob omezených na svobodě (formálně či de facto) bychom mohli z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a na ni navazující judikatury dovodit možnost prolomení mlčenlivosti, kterou je personál zavázán. Pro zařízení by to tedy znamenalo povinnost předat informace orgánům činným v trestním říze-

ní. Za současného právního stavu se jedná o našlapování na tenkém ledě, protože zákony nedávají jasný návod, musíme je složitě vykládat za pomoci soudních rozhodnutí, a to i štrasburského soudu¹².

Není možné po personálu ani vedení pobytových sociálních služeb v dané chvíli požadovat znalost nejnovější judikatury a schopnosti právního posouzení veškerých aspektů situace. Co je ovšem možné požadovat, je existence vnitřního předpisu zařízení, v němž by byla stanovena pravidla, jak se personál má v těchto případech zachovat. Tedy zaznačit do něj minimální nesporná pravidla vyplývající ze zákonů a dát personálu praktický návod, jak má postupovat, komu má co oznámit atd. Personál si musí být jis-

tý v těchto postupech, aplikovat je bezodkladně, protože včasnost správné reakce je důležitá. Prodlení se zahájením vyšetřování může výrazně snížit schopnost vyšetřujícího orgánu zajistit potřebné důkazy. Nechat personál bez tohoto vedení, a tím nechat rozhodnutí a posouzení situace na jednotlivcích, by mohlo vést k tomu, že spáchaný trestný čin nebude řádně prošetřen, nebo by se naopak personál mohl vystavit riziku spáchaní přestupku porušením své zákonně stanovené mlčenlivosti¹³.

Reakce v zařízení by měla proběhnout ve dvou liniích – interní, tedy poskytnutí podpory klientovi, a případně externí, např. ohlášení činu policii. Primárně je však důležité opět zajistit bezpečí klienta. Poté je potřeba spolu s klientem zvážit dal-

ší možnosti postupu, například nabídnutí psychologické podpory, podpory pro oběti trestných činů. Ideálním řešením v externí linii je hovořit s klientem o tom, zda by sám nechtěl podat trestní oznámení, či jestli dá souhlas k tomu, aby věc byla řešena zařízením za něj (za splnění podmínky stanovené v § 100 odst. 1 zákona o sociálních službách o zproštění mlčenlivosti).

Problematika povinnosti mlčenlivosti personálu v sociálních službách je komplexní a dalo by se o ní psát spoustu dalších stran. Je důležité si však pamatovat, že je jí personál vázán a může jí být zbvaven jen v specifických situacích. Personál musí mít jasné vedení, aby současně dokázal balancovat i povinnost zajistit klientům bezpečí.

¹ Veřejný ochránce práv. Zpráva z návštěv domovů pro osoby se zdravotním postižením [online], s. 26. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2020 [cit. 2020-10-09]. Dostupné z: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/7734>.

² Článek 7 usnesení č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Obdobná práva a záruky vyplývají rovněž i z mezinárodních úmluv, jimiž je vázána Česká republika – například z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (sdělení č. 209/1992 Sb.).

³ Ustanovení § 100 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

⁴ Mimo jiné může jít o znásilnění, zabítí, nebo loupež, jak vyplývá z ustanovení § 367 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Mezi těmi je například těžké ublížení na zdraví, obchodování s lidmi či týrání svěřené osoby, jak vyplývá z ustanovení § 368 trestního zákoníku.

⁶ Ustanovení § 8 odst. 4 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

⁷ Ustanovení § 8 odst. 5 trestního řádu.

⁸ Zjednodušeně se jedná o povinnost státu prověřovat, zda nedošlo k porušení práv osob (zejména práva na život a nebyť vystaven špatnému zacházení). V opačném případě není ochrana práv dostatečně efektivní.

⁹ Tímto se Evropský soud pro lidská práva zabýval například v rozsudku ze dne 17. ledna 2012 ve věci č. 36760/06, Stanev proti Bulharsku.

¹⁰ Neoznámení trestného činu znásilnění není trestným činem dle § 368 trestního zákoníku. Povinnost jej přezkazít by ovšem personál měl.

¹¹ Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1565/14, ze dne 2. 3. 2015, § 55. Dostupné na: <http://nalus.usoud.cz>.

¹² Evropský soud pro lidská práva.

¹³ Ustanovení § 106 odst. 1 zákona o sociálních službách.

INZERCE

Kvalita není rarita

JAK SI UŠETŘIT SPOUSTU ČASU, PRÁCE I NERVŮ, KDYŽ VYBÍRÁTE VELIKOST ODĚVU PRO SEBE NEBO PRO ZAMĚŠTNANCE?

Chcete mít jistotu, že zvolený oděv sedne Vám, nebo tomu, pro koho jej objednáte?

Tak právě pro Vás jsme vytvořili službu zapůjčení oděvů na vyzkoušení různých velikostí.

ZÁPŮJČKA

Díky tomuto postupu oděvy všem dobře sednou a nebudete je muset měnit.

Službu Zápůjčka můžete získat ZDARMA.

Jak to celé funguje?

Podrobné informace na našem webu, e-mailu nebo telefonicky.

Tel.: 374 802 047 ■ Fax: 226 013 261 ■ E-mail: info@2pservis.cz ■ www.2pservis.cz

Plicní rehabilitace

Flaem
Pulmo Waves

- ✓ Při zotavení po onemocnění **COVID-19**
- ✓ Astma a CHOPN
- ✓ Po dlouhodobé léčbě plicních onemocnění
- ✓ Při zvýšeném množství sekretu
- ✓ Po náročných operacích

Snadná obsluha

*5 různých
nastavení*

Předvedení produktu

*Regionální
zastoupení po
celé ČR*

Zaškolení personálu

*Další používání
bez nutnosti
odborného
dohledu*

PulmoWaves® je neinvazivní zařízení pro respirační fyzioterapii, zejména určené k odstraňování hlenů z průdušek.

Jedná se o systém složený z pneumatického kompresoru, ultrazvukového nebulizátoru a dávkovače se zařízením PEP. Proces je založen na generování vibrací pneumatickým kompresorem, který se automaticky aktivuje nádechem pacienta. Tyto vibrace, jejichž amplituda je nastavitelná pomocí regulátoru průtoku na konzole zařízení, umožňují odstranění překážek hlenu, které ucpávají dýchací cesty.

Aby se zabránilo vysychání dýchacích cest během léčby, tok inhalovaný pacientem také čerpá solný roztok nebulizovaný a produkováný ultrazvukovým nebulizátorem. Systém je vybaven 5polohovým nastavitelným PEP zařízením pro správu fáze expirace. Intenzitu průtoku lze měřit manometrem umístěným na těle přístroje.

 stamed
www.stamed.cz

+420 725 323 111

obchod@stamed.cz

Pro předvedení přístroje, kontaktujte svého regionálního manažera.

Návod na dekorace z kuchyně

■ **Text: Mgr. Veronika Hojgrová,**
vedoucí Centra denních služeb
Gabriela Šeuerová
a Bc. Zuzana Kamarádová,
aktivizační pracovníci
Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o.

Dnešní doba není pro nikoho jednoduchá. Nechte se inspirovat naší výzdobou ze surovin, které běžně najdete v kuchyni, a odreagujte se při tvoření. Výroba dekorací je jednoduchá a s pomocí pracovníků se do tvorby mohou zapojit nejen senioři, ale i osoby v různém stádiu demence, a přitom si procvičí jemnou motoriku. Využit můžete těsto kynuté i křehké.

a) Kynuté těsto

Budete potřebovat:

1 kg polohrubé mouky, 30 g droždí, 250 ml vlažného mléka, 120 g másla, 100 g cukru krupice, 2 žloutky, sůl, 1 vejce na potření, rozinky na dozdobení, pečicí papír.

Postup přípravy receptu:

• Z trochy mléka, mouky, lžičky cuk-

ru a droždí připravíme kvásek, který po vzejití přidáme do prosáté mouky s cukrem a špetkou soli, přidáme máslo a žloutky utřené do pěny, podle potřeby doplníme vlažným mlékem a vypracujeme hladké nelepivé těsto, které necháme kynout na teplém místě.

• Následně si z těsta nakrájíme kousky, zakulatíme, uděláme tenké válečky asi 10 cm dlouhé a stáčíme do tvaru ptáčků,

uzlů, kuřátek, pleteme vánočku...

• Klademe na pečicí papír, necháme ještě mírně vykynout, potřeme rozšlehaným vejcem a upečeme ve vyhřáté troubě.

• Po upečení ještě horké potřeme mašlováčkou s rozpuštěným máslem.

b) Křehké těsto

Budete potřebovat:

250 g hladké mouky, 250 g měkkého tvarohu, 250 g Hery, prášek do pečiva, špetku soli, vejce na potření, pečicí papír, vykrajovátko, váleček.

Postup přípravy receptu:

• Z hladké mouky, tvarohu, Hery, prášku do pečiva a soli vypracujeme rukama těsto, které necháme cca 10 minut odležet.

• Odležené těsto vyválíme zhruba na tloušťku 0,5 cm a poté vykrajujeme vykrajovátky různé tvary.

• Vykrojené tvary pokládáme na plech vyložený pečicím papírem. Potřeme je vejcem, vložíme do předem vyhřáté trouby na 170 °C a pečeme cca 12 min. Po vyndání z trouby necháme vychladnout.

Následně už jen zbývá zapojit fantazii, které se meze nekladou. S těstem se hezky pracuje. Můžete vytvořit různá srdíčka, ptáčky, andílky... Upečené tvary můžeme naaranžovat do košíku, na dřevěnou kulatinu nebo napíchnout na špejli s mašličkou, ozdobit větvičku apod.

Air2Care

Nová řada aktivních matrací s alternujícím systémem 2 cel a 4 různých délek cyklů alternace.

Air2Care 5

12,5cm overlay s 2celovým systémem
Overlay s alternujícím systémem, určená pro použití v kombinaci s kvalitní pěnovou matrací.

Air2Care 6

15cm matrace s 2celovým systémem
Aktivní matrace s alternací tlaku dostupná v různých standardních rozměrech

Air2Care 8

20cm matrace s 2celovým systémem
Aktivní matrace s alternací tlaku pro pacienty s vyšší hmotností

Z projektové činnosti APSS ČR

Rok 2021 bude posledním rokem realizace projektu, který má za cíl podpořit investování do sektoru sociálních služeb – a to zvláště ze soukromých zdrojů. Jeho název je Alliance for Inclusive Investment in Social Care & Support a zkratka je A4i. Výstupem bude vzdělávací program, který společně s online kurzem přispěje k posílení vzájemného porozumění, důvěry a schopnosti spolupracovat při zajišťování udržitelnějšího financování sociálních služeb.

■ **Text: Ing. Pavel Jirek, DiS.,**
projektový manažer APSS ČR

České republice jsou do projektu zapojeny tři partnerské organizace: Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, z. s., CEVRO Institut, z. ú., a Česká spořitelna, a. s. Významnou aktivitou, na které tyto partnerské organizace spolupracovaly, bylo provedení tzv. pilotního ověření. Prakticky to znamenalo vytvořit českou verzi přednáškového cyklu založeného na vzdělávacích modulech vyvinutých v rámci mezinárodního partnerství (12 organizací z Belgie, Španělska, Nizozemí a České republiky) a nabídnout ji posluchačům.

Jako podpůrný studijní materiál pro účastníky připravili čeští partneři publikaci s názvem *Základní informace pro současné a budoucí investory do sociálních služeb*. Publikace je k dispozici zdarma na webových stránkách APSS ČR v sekci Projekty & Akce a pod heslem Erasmus – KNOWLEDGE ALLIANCES.

Pevně věříme, že i v České republice se podaří v dohledné době zlepšit provozní model sociálních služeb, a Česká spořitelna by ráda u těchto změn byla, aby tak mohla lépe nastavit finanční produkty pro vás, pro naše klienty.

Samotné přednášky byly původně naplánovány jako tři dvoudenní bloky pořádané v měsících říjen až listopad 2020. Z důvodu pandemie covidu-19 se však v prezenční formě podařilo realizovat pouze jeden dvoudenní blok, a to ve dnech 1. a 2. října 2020. Zbývající dva proběhly online v termínech 18. a 19. února a 11. a 12. března 2021. Přednášející si připravili celkem 14 témat, mezi nimi například:

- Sektor sociálních služeb v ČR a jeho specifika;
- Novela zákona o sociálních službách;
- Soukromé investice v sociálních službách;
- Význam partnerství při investování do sociálních služeb;
- Význam lidských práv v oblasti investování – právní a legislativní pohled;
- Investiční cyklus;

- Hodnocení a zmírňování investičních a provozních rizik a finanční plánování.

Do kurzu se přihlásili převážně ředitelé, ekonomové a manažeři kvality z řad poskytovatelů, ale také několik účastníků z řad dobrovolnických a poradenských institucí působících v sektoru sociálních služeb. Od posluchačů byly průběžně shromažďovány podněty a doporučení pro organizátory a na závěr proběhlo společné hodnocení celého programu za účasti zástupců českých projektových partnerů. Ti mimo jiné uvedli:

„Díky tomuto projektu máme šanci přinést si některé osvědčené postupy z Evropy. Ten, kdo bude jednou vkládat své prostředky do sociálních služeb, musí totiž vědět, že s ním bude v rámci systému zacházeno jako s rovnocenným hráčem, že bude mít možnost legálního zisku a že bude zajištěna návratnost jeho investice,“ uvedl **Milan Cabrnach, ředitel Centra zdravotně-sociálních studií CEVRO Institutu.**

„Pevně věříme, že i v České republice se podaří v dohledné době zlepšit provozní model sociálních služeb, a Česká spořitelna by ráda u těchto změn byla, aby tak mohla lépe nastavit finanční produkty pro vás, pro naše klienty,“ doplnil **Jan Šnajdr, ředitel oddělení Infrastrukturního poradenství České spořitelny.**

„Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR ve spolupráci s CEVRO Institutem a Českou spořitelnou plánuje nabízet vzdělávání zaměřené na investice do sektoru sociálních služeb i nadále a společně budeme usilovat o to, aby investoři měli pro svá rozhodování k dispozici všechny potřebné informace. Druhým naším společným úkolem bude propojování soukromého a veřejného sektoru. Již nyní totiž víme o několika příkladech dobré praxe, kdy toto spojení při poskytování sociálních služeb v České republice funguje. V západní Evropě

jich je nicméně ještě více a měli bychom v tomto být jakýmsi majákem, který ukazuje na to, jak úspěšně lze dělat projekty zaměřené na propojování veřejného sektoru a soukromých poskytovatelů a investorů,“ zakončil **Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.**

Projekt je financován z programu Erasmus+.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Druhý mezinárodní projekt, jehož realizace bude v roce 2021 rovněž ukončena, se jmenuje *Modification of the educational module – E.D.E. certificate for providers of long term care for seniors*. Jeho výstupem bude nová struktura vzdělávání manažerů působících v sociálních službách. Půjde v zásadě o důkladnou modifikaci současného programu, který byl vytvořen v 90. letech a jehož gestorem je European Ageing Network (E.A.N.). Koordinátorem projektu je Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Kromě samotného E.A.N. je do projektu zapojena také rumunská univerzita Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași, rakouská organizace Lebenswelt Heim – Bundesverband sdružující poskytovatele a tři rakouské vzdělávací instituce: Institut für Bildung im Gesundheitsdienst, Bildungszentrum der Jesuiten und der Caritas gemeinnützige Ges.m.b.H. a Wolfgang Rath. Vzdělávací program bude připraven ve formě tzv. kurikula, které bude volně dostupné na internetu. Pokud bude mít vzdělávací instituce zájem podle něj školit, musí nejdříve požádat o akreditaci u E.A.N. a předložit jí k posouzení svůj učební plán. Zkušební komise E.A.N. následně rozhodne, zda předložený učební plán odpovídá vytvořenému kurikulu. V případě souhlasu a splnění dalších formálních kritérií požadovaných E.A.N. je instituci vydáno osvědčení o akreditaci. Od září 2021 budou moci vzdělávací instituce podávat u E.A.N. žádosti o akreditace. Institut vzdělávání APSS ČR má zájem vzdělávat manažery v sociálních službách podle tohoto prestižního evropského modelu, a proto žádost o akreditaci také podá.

Další informace jsou dostupné na webu: www.eancertificate.com. Projekt je financován prostřednictvím programu Erasmus+. Období realizace projektu: 1. 11. 2018 – 31. 8. 2021

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

CLEAN LIFE

Podporujeme
kvalitu života!

**PŘIPOJTE
SE K NÁM**

**BUDEME
MOC RÁDI**

*UKÁZKY NAŠÍ PRÁCE, NOVINKY, TIPY,
ZAJÍMAVOSTI ZE ZÁKULISÍ FIRMY
A MNOHO DALŠÍHO...*

**STAŇTE SE FANOUŠKEM NAŠÍ STRÁNKY
A BUĎTE VŽDY V OBRAZE**

@UKLIDOVAFIRMACLEANLIFE

@CLEANLIFE.CZ

Marketing patří do neziskové organizace stejně jako do banky

Pojem marketing je často spojován s komerčními společnostmi. A proto máme u neziskových organizací pocit, že na marketing nemusíme myslet. Už samotný název NEZISK evokuje dojem, že taková organizace nevytváří zisk. Proto poměrně jednoduše nabudeme dojmu, že pojem marketing patří do jiných sfér, než je neziskový sektor.

■ **Text: Mgr. et Mgr. Kateřina Brunclíková, DiS.**

ředitelka SANEK Ponte

Myslím si, že bez marketingu se neobejde téměř žádná organizace, pokud chce být úspěšná. Zkusíme se tedy na tento problém podívat detailněji.

Definice marketingu se dá vyhledat celá řada. Ta pravděpodobně nejjednodušší a nejsnáze dohledatelná říká: „Marketing je sociální proces, který uspokojuje potřeby spotřebitele/zákazníka.“ Ta od americké špičky v oblasti marketingu Philipa Kotlera tvrdí: „Marketing je umění a věda, založená na vybrání správné cílové skupiny a poté přilákání, udržení a rozšiřování počtu zákazníků skrze nabídnutí superiorní přidané hodnoty.“¹

Z obou definic vyplývá, že marketing patří do neziskového sektoru stejně jako do banky!

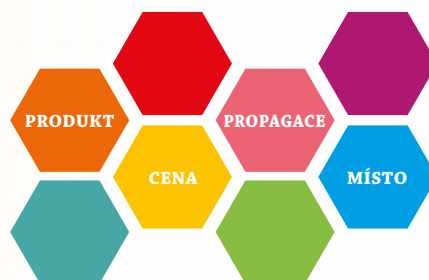
Marketing v neziskovém sektoru je důležitý jak z hlediska uspokojování potřeb správných klientů, tak i z hlediska donátorů i malých dárců, tj. v oblasti fundraisingu.

Proto, aby byl marketing dobře uchopený, je potřeba začít poctivě od začátku. Vytvořit tzv. generickou marketingovou strategii, prostřednictvím které si identifikujete své hlavní konkurenty na trhu. Na základě toho si pak zvolíte svoji konkurenční marketingovou strategii, která může být:

- Cost leadership – role konkurenta.** Služby nabízíte za nižší cenu než vaše konkurence, a tím získáte větší podíl na trhu.
- Cost focus – úzká profila-ce.** Zaměřujete se jen na několik tržních segmentů, které chcete obsáhnout.
- Diferenciace – různorodost.** Poskytujete služby, které se nedají napodobit, reagujete tak na potřeby zákazníků a jejich odlišnost.² Touto strategií jde většina neziskových organizací.

Na strategické vymezení pak navazujeme marketingový mix 4P. Jedná se o metodický postup z konce 40. let 20. století, ze kterého vycházelo a stále vychází mnoho teoretiků a zejména praktiků marketingu. Nejvíce ho zpopularizoval právě již zmiňovaný Kotler.

Ano, je to tak, dobrý marketing bez marketingové strategie, a tedy marketingového mixu neuděláte. Pojďme si v krátkosti marketingový mix 4P přiblížit. Pomocí „P“ se v ní definují, jak v komerční, tak v neziskové sféře, 4 parametry:¹

- **Produkt (product)** – služba, kterou nabízíte, a ano, je to i sociální služba.
- **Cena (price)** – za jakou cenu ji nabízíte, i když se zde můžete potýkat s argumentem, že spousta služeb nabízejí neziskovky zdarma. Právě proto je nutné vědět, kolik vás skutečně služby stojí, jaké náklady do ní vstupují. Protože tohle vše udává celkovou hodnotu organizace.
- **Distribuční cesty (place)** – kde službu nabízíte, tzn. jestli jsou vašimi klienty obyvatelé konkrétního města, kraje, či klienti od Ostravy po Aš.
- **Propagace (promotion)** – jakými komunikačními kanály se svými klienty komunikujete, jak se o vás dozví a jak je dovedete k tomu, aby si u vás službu koupili.

4P a postupy jejich definice mají komerční i neziskové organizace podobné. Snad jediný rozdíl

vnímám u posledního „P“, u propagace. Zdálo by se, že neziskové organizace mají oproti komerčním organizacím velkou nevýhodu, a to jsou omezené finanční možnosti či personálně podhodnocené kapacity na marketingové aktivity. Ovšem je tu **jedna skutečnost**, která tuto nevýhodu hravě „vymizikuje“, **a tou jsou opravdové lidské příběhy.**

Vybatve si reklamu na libovolnou banku, dodavatele plynu, aviváže... Všude najdete spokojené milence, rodiny, děti, které musely uměle stvořit reklamní agentury. Tyto rodiny ani jejich předobrazy nikde neexistují. Těžko najdete rodinu Spořitelku, která je od čtyřleté Emý až po dědečka Bořivoje šťastná, neboť našla bezplatně vedený účet.

Výhodou neziskových organizací je, že autentické příběhy mají. Nemusí vymýšlet složité konstrukty, které by z produktu či služby udělaly oázu štěstí. Stačí, když organizace vybere jeden z mnoha příběhů, a má o základ efektivní propagace postaráno.

Je to **nejjednodušší cesta, jak přiblížit smysl činnosti své organizace.** A to všem, které potřebujete jako organizace oslovit, včetně donátorů.

Fundraising, který jsme zmiňovali i v úvodu našeho článku, je s marketingem velmi úzce spjatý. Jedna oblast podporuje, nebo boří druhou. Takže ani pořádný fundraising bez marketingového mixu 4P také nevystavíte.

Jedním z důvodů, proč začít v této době marketingově přemýšlet, je fakt, že nelze předvídat, jak bude nastávající krize hluboká a jaký bude mít dopad na sociální služby. Diverzifikace zdrojů finančních prostředků je tak naprostým základem.

Nebojte se proto začít marketingově přemýšlet, uchopit oblast strategicky a využít osvědčených nástrojů a myšlenek k získání svých zákazníků (opět, ať už jim říkáte jakkoliv), dárců, sympatizantů, povědomí ve společnosti... Budete vědět proč a co propagovat, jak to propagovat a komu. „Marketing patří do neziskové organizace stejně jako do banky.“

Seznam zdrojů:

- (1) KOTLER, P. a K. L. KELLER. *Marketing management*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4150-5.
- (2) BLAŽKOVÁ, Martina. *Marketingové řízení a plánování pro malé a střední firmy*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1535-3.

Současná doba je velmi stresující a může mít negativní dopad na psychickou pohodu dospělých i dětí.

Díky **výzkumu**, který jsme uskutečnili ve spolupráci se zástupci nemocnic, domovů pro seniory, domovů se speciální péčí a zástupci dvou pilotních projektů, jsme zjistili, že se problematika dotýká téměř všech. Naším cílem se proto stalo umožnit všem pacientům a klientům napříč odděleními lepší kontakt s blízkými, a to nejen v období zákazu návštěv.

Každý z nás již svého blízkého, kamaráda nebo spolupracovníka v nemocnici nebo v domově seniorů má nebo měl a chápe, jak jsou osamoceni právě dnes. Virtuální komunikace prostřednictvím tabletu nebo telefonu je jeden z nejdostupnějších prostředků, který můžeme využít.

Příručka ke stažení na www.apsscr.cz

Co v příručce najdete:

- ✓ Důvody, **proč zvážit pořízení tabletů** a k čemu je lze využívat.
- ✓ Tipy, jaké zařízení a doplňky jsou pro službu vhodné.
- ✓ Možnosti **financování služby**.
- ✓ **Tipy na aplikace pro vzdálenou komunikaci**, včetně odkazu k jejich stažení a jednoduchého návodu na obsluhu.
- ✓ Doporučení, **jak informovat rodinu** o možnosti využívání služby.
- ✓ **Vzor darovací smlouvy** (věcný dar, finanční dar).

Obdobná služba již úspěšně funguje v řadě institucí, jednou z nich je např. Domov pro seniory Kaplice.

Klientka domova díky tabletu již rok, každý týden, skypuje se svou dcerou, která žije na Slovensku. Přesto, že se i za normální situace vídaly málo, díky pandemii se z jejich telefonátů stal rituál. Obě si připraví kávu, kterou si při povídání společně vypijí.

SENTIDA

Nízká pečovatelská lůžka řady SENTIDA nabízejí širokou škálu funkcí na vysoké technické úrovni. Díky nízké výšce ložné plochy a sofistikované koncepci postranic snižují riziko pádů a jejich často vážných následků.

Sentida 1 | Základní model

Sentida 3 | Mobilní

Sentida 4 | Flexibilní

Sentida 5 | Designové

Sentida 6 | Extra mobilní

Dostupné
také
v demontovatelné
verzi

Sentida 7i | Inteligentní

Metodika k požární bezpečnosti v pobytových zařízeních sociální péče před vydáním

V září loňského roku jsme vás na těchto stránkách informovali, že MPSV prostřednictvím svého systémového projektu „Rozvoj systému sociálních služeb“ a za úzké spolupráce se zástupci Ministerstva vnitra – Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru připravuje metodiku k tématu požární bezpečnosti v pobytových zařízeních sociálních služeb. Nyní můžeme oznámit dobrou zprávu, že tento dokument je v současné době hotov a brzy bude oficiálně zveřejněn.

Obecně jsou pobytová zařízení vnímána jako velmi riziková z pohledu požární bezpečnosti, a to vzhledem k jejich klientům, kteří jsou mnohdy obtížně pohybliví či nepohybliví a mohou mít deficit ve schopnosti vyhodnotit krizovou situaci ve svém okolí. Proto jsou tato zařízení pod zprůsvětleným požárním dohledem. Zároveň se však jedná o „normální domov“ klientů, kde žijí a naplňují své potřeby. Dilemata mezi zajištěním odpovídající požární bezpečnosti všech osob v zařízení a zajištěním podmínek důstojné služby neomezující uživatele či nezatěžující zbytečně rozpočty služeb návrh metodiky nejen vnímá, ale **snaží se i přinášet odpovídající řešení.**

Metodika se velmi obsáhle zabývá prevencí vzniku požárů. Dle požární statistiky HZS pro období 2010-2019 patřily mezi nejvýznamnější příčiny požárů v těchto typech zařízení nedbalost (185 z celkových 320 případů). Metodika rekapituluje relevantní zákonné povinnosti a přehledně shrnuje náplň základního požadavku, že *každý je povinen počínat si tak, aby nezatvářel příčinu ke vzniku požáru:*

- provádím jen tu činnost, ke které mám kompetence (KDO);
- činnost provádím jen na místech k tomu určených (KDE);
- při činnostech dodržuji všechna pravidla a postupy (JAK);
- při činnostech používám jen to, co je k dané činnosti potřebné (ČÍM).

Druhou nejčastější příčinou byly **technické závady** (76 případů). Základním předpokladem pro eliminaci rizika vzniku požáru od elektrických a plynových zařízení je alespoň dodržovat pravidelné lhůty jejich kontrol (posouzení, zda stav provozovaného zařízení odpovídá technickým

požadavkům – provádí se nejméně jednou za rok) a revizí (celkové posouzení zařízení, při kterém se prohlídkou, vyzkoušením, popř. měřením zjišťuje provozní bezpečnost a spolehlivost zařízení – provádí se podle harmonogramu revizí nejméně jedenkrát za tři roky, není-li stanoveno jinak).

V materiálu je velký prostor věnovaný **požárně bezpečnostnímu řešení**, které vzniká v rámci projekčních prací a jehož cílem je minimalizace škod při případné události. Je nutné budovu navrhnout tak, aby nedošlo k nekontrolovatelnému rozšíření požáru, aby byla umožněna bezpečná evakuace osob a aby byl zajištěn bezproblémový zásah HZS – základními kameny, podrobně specifikovanými v metodice, jsou:

- rozdělení objektu do požárních úseků;
- omezení hořlavosti zabudovaných stavebních výrobků;
- dva směry úniku;
- zajištění bezpečné evakuace;
- navržení evakuačních výtahů;
- příprava exteriéru pro požární zásah;
- zajištění dostatečného počtu funkčních zařízení pro prvotní protipožární zásah.

Jak je výše uvedeno, v reálném provozu zařízení může docházet ke konfliktům mezi pravidly požární bezpečnosti a požadavky na důstojné a kvalitní poskytování sociální služby. Je tedy nutné vždy individuálně zvažovat a volit takové řešení, které zajistí jak důstojnost klientů, tak zároveň neohrozí jejich zdraví či život v případě vzniku požáru. V textu metodiky jsou proto popsány situace, které by v provozu zařízení měly být automaticky bezpředmětné. Metodika rovněž připomíná, že pasivní požární ochrana (stavební konstrukce) poslouží velmi dobře v případě již vypuklého/rozvinutého požáru, nicméně požár může být likvidován ve svých prvotních fázích, a to za pomoci aktivních **prvků včasné detekce** (zařízení autonomní detekce a elektrická požární signalizace).

V rámci metodiky je rovněž odpovídající prostor věnován **reakci na požár**, kdy znalost postupů zdolávání požáru a okamžitá správná reakce personálu je naprosto klíčová pro ochranu zdraví i životů všech osob v zařízení. Metodika vysvětluje obecné zásady postupu při vzniku požáru,

a to od jeho ohlášení na tísňovou linku až po provedení prvotního hasebního zásahu, a popisuje pro něj využitelné hasící prostředky.

Nachází-li se v objektu pouze osoby, které jsou schopny se bez cizí pomoci ze zasaženého objektu evakuovat, je možné přijmout **strategii přímé evakuace objektu** po únikových cestách, případně s využitím evakuačního výtahu. Ve většině objektů rezidenčních zařízení však nelze předpokládat, že klienti po vyhlášení poplachu objekt sami opustí, a proto musí být těmto podmínkám přizpůsobena i samotná stavba, ve které se počítá s **postupnou (horizontální) evakuací osob**, tj. ne přímo mimo objekt, ale v první fázi do další požárně zabezpečené části objektu v rámci podlaží. Strategie horizontální evakuace a její fáze jsou samozřejmě v metodice podrobně a návodně rozebrány.

Metodika si klade za cíl být reálnou a využitelnou oporou poskytovatelů pobytových služeb v tomto životně důležitém tématu. Kromě výše uvedených oblastí se obsáhle zabývá i problematikou **školení**, tedy oblastí, která má v současné každodenní praxi nemalé rezervy. Také má snahu přinést vize na zlepšení současného stavu, ať už náměty na větší **sjednocení terminologie** v „hasičských předpisech“ se zákonem o sociálních službách a novými trendy sociální péče. Inspirativní jistě bude i pasáž, věnovaná zahraničnímu trendu ve využívání **sprinklerového stabilního hasičského zařízení**, které samostatně reaguje na vznik požáru a hasebními zásahem jej udržuje pod kontrolou, případně jej zlikviduje v počáteční fázi. Mnozí poskytovatelé určitě ocení i v metodice popsané možnosti **alternativních opatření požární bezpečnosti stávajících objektů**, u nichž je vytyčený ideální stav z hlediska požární bezpečnosti, např. vzhledem k památkové ochraně, obtížně dosažitelný.

Je faktem, že odpovídající řešení vedoucí k zajištění požární bezpečnosti nejsou zadarmo a mohou znamenat vyšší náklady na poskytování sociálních služeb. Jedná se však o životně důležitou oblast a mnohdy k podstatnému zlepšení vede i samotná změna přístupu k pravidlům a vnímání každodenního provozu, bez nutnosti podstatného zvyšování nákladů. Nechť je Metodika k požární bezpečnosti v pobytových zařízeních od MPSV a MV-GR HZS ČR pro všechny poskytovatele pobytových služeb dobrým pomocníkem.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Rozvoj
Systému
Sociálních
Služeb

› bavlněné povlečení

100% kvalitní česaná bavlna
přikrývka 200/140 cm, polštář 90/70 cm

volba zapínání

uzavírání
na zip

uzavírání
na zip

uzavírání
na knoflíky

› krepové povlečení

100% kvalitní česaná bavlna s krepovou úpravou
přikrývka 200/140 cm, polštář 90/70 cm

V naší nabídce najdete také:

- › povlečení Atlas Grádl
- › elastická obálková prostěradla
- › pratelné podložky pro inkontinentní osoby
- › ochranné potahy na matrace ...

Více informací na www.aposbrno.cz

APOS BRNO s.r.o., Kotlanova 3, 628 00 Brno, tel.: 541 217 516, e-mail: obchod@aposbrno.cz

COVID-19 V DOMOVECH PRO SENIORY: JAKÉ ZKUŠENOSTI SI Z HLEDISKA ZDRAVOTNÍ PÉČE ODNĚST DO BUDOUCNA?

Epidemie covid-19 je tu již více než rok. Jednu z epidemií nejzasaženějších skupin představují bezesporu domovy seniorů. Pracovníci sociálních služeb byli postaveni před množstvím nelehkých výzev - ať už to byl nedostatek ochranných pomůcek loni na jaře, odmítavý postoj veřejnosti vůči covid-19 či kritické podzimní a zimní měsíce. Ošetřující lékaři a zdravotní sestry mají za sebou mnoho náročných přesčasů.

Jaké zkušenosti si z tohoto nelehkého období odnesli? A na jaké aspekty péče bychom se měli zaměřit nyní? Na to jsme se ptali **MUDr. Olgy Janovské, primářky společnosti VŠEOBECNÝ LÉKAŘ.**

Paní primářko, jak hodnotíte uplynulý rok a čtvrt ve vztahu k epidemii covid-19 v domovech pro seniory?

Uplynulý rok otrásl snad všemi obory a troufám si říct, že oblast sociálních služeb a geriatricie ještě více než čímkoliv jiným. Všichni už jsou z toho logicky velmi unavení. Máme za sebou velice náročné období. Zároveň bych ale ráda vyzdvihla lidskost a vysoký morální kredit personálu většiny domovů pro seniory, se kterými jsme měli možnost spolupracovat. Zdravotní a vrchní sestry, lékaři, sociální pracovníci, ti všichni prokázali obrovské nasazení v mnohdy extrémně složitých podmínkách.

Změnil se s ohledem na epidemii režim lékařské péče poskytovaný společností VŠEOBECNÝ LÉKAŘ?

Ano, velmi. V zasažených domovech bylo logicky potřeba výrazně zintenzivnit lékařskou péči. Opakovaně se nám potvrdilo, že pravidelné sledování pacientova zdravotního stavu a včasný zásah při zhoršení příznaků je naprosto zásadní. Pro tyto účely jsme zavedli tzv. Skóre včasného varování, což je zjednodušeně řečeno mechanismus pravidelného monitoringu pacientova stavu. Slouží k tomu, abychom na základě nepatrných změn v hodnotách krevního tlaku, tělesné teploty, saturace krve kyslíkem a stavu vědomí odhalili hrozící zhoršení celkového stavu.

Správné používání tohoto Skóre je detailně popsáno v doporučených postupech na našich webových stránkách www.vseobecny-lekar.cz v sekci covid-19. Domovům pro seniory jsme se rovněž snažili být maximálně nápomocni i prostřednictvím naší covidové infolinky.

Jaký nejdůležitější poznatek si tedy můžeme z covidového období odnést?

Potvrdilo se nám, že kvalitně prováděné preventivní geriatrické vyšetření minimálně 1x za 6 měsíců vede k lepšímu průběhu akutně probíhajícího respiračního onemocnění. Pokud seniory, u kterých je geriatrická péče prováděna kontinuálně, onemocní covid-19, mají lepší prognózu. A to je to, co bychom si do budoucna měli rozhodně odnést - vědomí důležitosti primární preventivní péče a její výrazné posílení.

Také jsme zjistili, že je extrémně důležité zachytit včas jakékoli sebemenší zhoršení stavu pacienta. Právě za tímto účelem zdravotníci využívali již výše zmíněné Skóre včasného varování. Pokud výsledná hodnota skóre přesahovala danou kritickou mez, sestra domova neprodleně kontaktovala našeho lékaře nebo naší pohotovostní lékařskou linku, kterou jsme za tímto účelem zřídili. Lékař mohl po telefonu zkontrolovat pacientův stav a díky zabezpečenému vzdálenému přístupu měl k dispozici také nezbytnou zdravotní dokumentaci. Proto bylo možné indikovat hospitalizaci nebo nastavit intenzifikovaný režim léčby přímo v domově.

Chystáte se do budoucna tyto zkušenosti nějak zohlednit ve svých plánovaných projektech?

Ano, už na tom intenzivně pracujeme. V první řadě bychom chtěli aplikovat Skóre včasného varování i na monitoring průběhu jiných onemocnění než jen na covid-19.

Rádi bychom byli také lépe připraveni na poskytování intenzivní formy geriatrické péče. Právě za tímto účelem jsme pořídili dostatečné množství oxygenátorů (přístrojů, které vytváří kyslík i bez nutnosti užití kyslíkové láhve), které jsme připraveni do domovů zapůjčit. V naší denní praxi budeme také v daleko větší míře využívat přístrojové vybavení jako je např. saturační čidlo, CRP přístroj, EKG a další.

V souvislosti s epidemií covid-19 jste pro domovy seniorů vydali Doporučený postup pro zdravotníky v sociálních službách. Chystáte nějaké další aktivity tohoto druhu?

Pokud to situace dovolí, chceme letos opět uspořádat naši pravidelnou podzimní lékařskou konferenci, tentokrát právě na téma geriatrické péče v oblasti sociálních služeb. Naši konferenci vnímáme nejen jako příležitost pro sdílení odborných poznatků, ale zároveň jako prostor pro přátelské setkání. Termín upřesníme nejspíše do konce července.

V případě, že by nějakému domovu chyběl všeobecný praktický lékař a chtěl by s vámi navázat dlouhodobou spolupráci, co pro to musí udělat?

Stačí kontaktovat naši ředitelku rozvoje, Bc. Michalu Šimonovou, na **telefonním čísle 608 741 200**, případně prostřednictvím e-mailu michala.simonova@vseobecnylekar.cz. Paní ředitelka všem poskytovatelům sociálních služeb ráda poskytne detailní informace.

Společnost VŠEOBECNÝ LÉKAŘ

je české rodinné zdravotnické zařízení sdružující aktuálně na **40** ordinací praktických lékařů po celé České republice, zejména v menších obcích. Vedle klasických služeb praktického lékařství poskytuje také nadstandardní zdravotní péči ve více než **60** domovech pro seniory či alzheimercentrech.

WWW.VSEOBEENYLEKAR.CZ

Zajímavé iniciály

Pokuste se určit jméno a příjmení osoby, která má uvedené iniciály a zároveň vyhovuje uvedenému vysvětlení.

AA – americký tenista z 80.–90. let, nynější manžel Steffi Graffové

BB – francouzská herečka, která se proslavila v 60.–70. letech, poslední film natočila v roce 1973, od té doby se věnuje boji za práva zvířat

CC – italská filmová herečka, hrála např. ve filmech Cartouche, Tenkrát na západě, Rocco a jeho bratři atd.

DD – anglický spisovatel, autor knihy Robinson Crusoe

FF – český televizní režisér (např. seriálů F. L. Věk, Chalupáři, Cirkus Humberto)

GG – švédská filmová herečka z éry němého filmu a počátku zvukového filmu

HH – nedávno zesnulá československá zpěvačka původem z Bratislavy, proslula zejména šansony

JJ – český filolog, spisovatel a překladatel z doby Národního obrození

KK – československý písničkář, po roce 1969 žijící v Německu

MM – český herec, výborný mj. v dabingu (např. inspektor Kojak, komisař Moulin, Fantomas atd.)

PP – španělský malíř a sochař považovaný za zakladatele kubismu

RR – český klavírista a skladatel, věnoval se populární hudbě, ale i jazzu a vážné hudbě

SS – sovětská kosmonautka a první žena, která vstoupila do vesmírného prostoru (1984)

TT – český herec, spoluzakladatel Divadla Na Fidlovačce

VV – český herec, syn herečky Dany Medřické

VV – Václav Vydra
TT – Tomáš Töpfer
SS – Světlana Savická
RR – Rudolf Rohl
PP – Pablo Picasso

MM – Miroslav Moravec
KK – Karel Kryl
JJ – Josef Jungmann
HH – Hana Hegerová
GG – Greta Garbo

FF – František Filip
DD – Daniel Defoe
CC – Claudia Cardinová
BB – Brigitte Bardotová
AA – Andre Agassi

Řešen:

Mgr. Jitka Suchá

INZERCE

NUTRICIA
Nutridrink®
Compact Protein

SPECIÁLNÍ PŘÍCHUTĚ VYBRANÉ PACIENTY¹

Široká nabídka příchutí pomáhá pacientovi v užívání enterální výživy, v dosahování nutričního příjmu a podporuje zlepšení klinických výsledků.^{2,3}

VYSOKOPROTEINOVÁ
VÝŽIVA

HŘEJIVÝ ZÁZVOR

Jediný přípravek na trhu s hřejivým efektem.⁴

NEUTRÁLNÍ PŘÍCHUŤ

Univerzální příchut' při přecitlivělosti na chutě a pachy, vhodná pro přípravu jídel.

CHLADIVÉ ČERVENÉ OVOCE

Jediný přípravek na trhu s chladivým efektem.⁴

Reference: 1. De Haan JJ, Moshage Y, Kluijthoof D, et al. Impact of taste alterations during systemic anti-tumour therapy on the liking of oral nutritional supplements with adapted flavours. *Ann Oncol.* 2018 Oct; 29(8):viii603-viii640. 2. Stratton RJ, Elia M. Encouraging appropriate, evidence-based use of oral nutritional supplements. *Proc Nutr Soc.* 2010; 69(4):477-487. 3. Ravasco P, Monteiro-Grillo I, Vidal PM, et al. Dietary counseling improves patient outcomes: a prospective, randomized, controlled trial in colorectal cancer patients undergoing radiotherapy. *J Clin Oncol.* 2005; 23(7):1431-1438. 4. <http://www.sukl.cz/sukl/seznam-cen-a-uhrad-lp-pzlu-k-1-8-2020>. Accessed August 8, 2020.

ONS21HOSSPE13CZ | Nutridrink Compact Protein je potravina pro zvláštní výživu – potravina pro zvláštní lékařské účely pro řízenou dietní výživu při podvýživě související s nemocí. Určeno k užívání pod dohledem lékaře. Materiál je určen pouze pro odbornou veřejnost – není určen pro pacienty ani širokou veřejnost.

Infolinka: 800 110 001 (Po–Pá 8:30–16:00) www.e.nutricia.cz

NUTRICIA
LIFE-TRANSFORMING NUTRITION

Bezpečný. Jednoduchý. Účinný.

NOVINKA

Profesionální úklidový systém

**S RYCHLOU ČISTICÍ
SILOU**

Vytvořte bezpečné prostředí
pomocí jednoduchého systému koncentrovaných čističů!

- **Bezpečný**
- **Jednoduchý při použití**
- **2v1 - dezinfikuje a čistí**
- **Ekonomicky výhodný**

**Montáž dávkovacích systémů, úprava
sanitačních plánů a výpočet nákladů zdarma**

*Používejte biocidy bezpečným způsobem. Před použitím si vždy přečtete označení a informace o přípravku.

Každá zkušenost se počítá.™

**P&G
Professional™**

**Professional
support™**

Oficiální partner P&G Professional pro ČR/SR
info@profsupport.cz | +420 774 728 358

www.profsupport.cz

Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách

www.znackakvality.info

Domov pro seniory Kociánka, p. o.

Posláním služby je podpora kvalitního a důstojného života seniorů ve stáří. Služba je poskytována odborně, bezpečně a vychází z individuálních potřeb uživatelů. Podpora vede k zachování a rozvíjení soběstačnosti a nezávislosti. Celý areál se nachází v 5,5ha lesoparku, kde jsou situovány čtyři propojené čtyřpodlažní bezbariérové budovy. Domov pro seniory Kociánka poskytuje dva druhy sociálních služeb v nepřetržitém provozu: domov pro seniory a domov se zvláštním režimem. Kapacita domova pro seniory je 279 lůžek ve 139 dvoulůžkových a v jednom jednolůžkovém pokoji na středisku Kociánka, kapacita domova se zvláštním režimem je 44 lůžek ve 22 dvoulůžkových pokojích na středisku Kociánka a 58 lůžek ve dvou a vícelůžkových pokojích. Služba je specificky odborně zaměřena na ošetrovatelsko-zdravotnickou péči o uživatele se sníženou mobilitou. Mimo standardní služby domov nabízí terapeutické a aktivizační činnosti, jako jsou výtvarné dílny, rukodělné aktivity, multisenzorické centrum a podporu uživatele v kontaktu s vnějším prostředím. Cílem je, aby uživatelé byli spokojeni s poskytovanou službou a rovněž se způsobem, jakým je poskytována.

Příklady dobré praxe:

Multisenzorické centrum – Domov pro seniory Kociánka se zaměřil na rozvoj smyslových vjemů u klientů formou vybudování multisenzorického centra, kde jsou klientům k dispozici zóny imitující cestu vlakem, posezení u krbu s vyhřívanou lavicí a projekcí plápolajícího krbu, posezení imitující les či louku. Dle nálad klientů může být zážitek doplněn uklidňující hudbou, vonnými esencemi a pod-

svícením přírodního obrazu. Na obrazovkách je možné sledovat projekce ptáků, podmořského světa, přírodních motivů. Klienti se v těchto zónách mohou volně pohybovat a aktivizovat tak svoje smysly (jak čich, tak i hmat, zrak, chuť a sluch) a zároveň může docházet k propojení s dalšími aktivizacemi, jako je reminiscence, kognitivní trénink, muzikoterapie aj. Toto centrum je k dispozici i klientům ze služby domov pro seniory.

Domov pro seniory Kociánka, p. o.

Kociánka 1/8
612 00 Brno

Certifikace:

Ubytování	★★★★☆
Strava	★★★★★
Volný čas a kultura	★★★★★
Partnerství	★★★★★
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	916 bodů
Celkové hodnocení	★★★★★

Domov Slunečnice Ostrava, p. o.

Domov je situován v okrajové části městského obvodu Ostrava-Poruba s dostupným dopravním spojením. Je rozdělen na dvě budovy: v první je poskytována služba „domov se zvláštním režimem“ s kapacitou 205 osob, ve druhé je poskytována služba „domov pro seniory“ s kapacitou pro 190 osob. Obě budovy jsou propojeny koridorem a klienti se tak mohou navštěvovat za kteréhokoliv počasí. Pro lepší orientaci jsou všechna pobytová patra v obou budovách rozlišena barevně, kdy každé z pater disponuje svými piktogramy. Domov má vlastní prádelnu, kuchyň, tělocvičnu, společenský sál, bufet, kadeřnici, pedikérku, ergoterapeuta, rehabilitační pracovníky, dvě nutriční terapeutky i vlastní praktického lékaře.

Zázemí zde mají klienti i v podobě rozlehlého parku, který má nejen vlastní fit park, ale i pétanque hřiště, velké šachy, dětské hřiště, altány pro návštěvy klientů a zejména „miniškolkou“, která sdílí zahradu s domovem a senioři tak mají možnost potkávat se na společné zahradě i s těmi nejmenšími dětmi.

Pro klienty je zde připravena velmi široká škála aktivit ať už pravidelných, nebo nahodilých. Mezi pravidelné aktivity patří například keramika, cvičení s klienty, zpívanky, kuželky, vaření, bohoslužby, rukodělné činnosti a individuální aktivity na přání klientů (mobilní zahrádky, předčítání z knih, audio poslech apod.) Mezi další oblíbené aktivity patří canisterapie, výlety na Pustevny, exkurze do Marlenky, do divadel, na trhy apod.

Příklady dobré praxe:

Psychobiografická koncepce péče – V rámci domova pracujeme s tímto konceptem, který využíváme především v péči o klienty se symptomy demence. Cílem je poskytovat individualizovanou péči s úctou a respektem ke stáří díky znalosti životního příběhu klienta. Znalost biografie klienta usnadňuje pečujícímu personálu pochopit jeho jednání, zachovat celoživotní rituály a dává nový rozměr vztahu mezi pečovatелеm a klientem.

Wellness Nordic Relax Chair – Relaxační křeslo nacházející se v zimní zahradě v našem domově mohou klienti kdykoliv využít. Má velmi příznivý účinek na celkové uvolnění, zklidnění a také na kvalitu života u osob s kognitivními poruchami nebo s diagnózou demence. Křeslo je plně automatizované a nabízí kombinaci relaxační hudby (nebo volitelně dle přání klienta) a taktilní stimulace.

Domov Slunečnice Ostrava, p. o.

Opavská 4472/76
708 00 Ostrava-Poruba

Certifikace:

Ubytování	★★★★☆
Strava	★★★★☆
Volný čas a kultura	★★★★☆
Partnerství	★★★★☆
Péče	★★★★★
Bodové hodnocení	852 bodů
Celkové hodnocení	★★★★☆

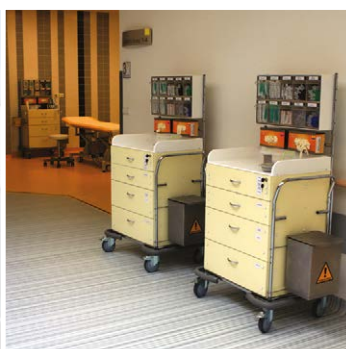

KLARO
Jak šel čas...

Marcela Klokočková
Obchodní ředitelka

Společnost Klaro spol. s r.o. založená dvěma kamarády vznikla již v roce 1990, kdy se z původní úklidové firmy nejdříve přeměnila na výrobce v té době nedostatkových úklidových vozíků. Postupem času vznikla poptávka i po různých typech manipulačních vozíků a nabídka se začala rozšiřovat. Byla jsem u zrodu společnosti a u toho, když jsme začali vyrábět různé typy úklidových a manipulačních vozíků ve svém výrobním závodě ve Velkých Chvalovicích, firma si teprve budovala své místo na trhu a postupně se rozrůstala. Náplní mojí práce se postupně stala propagace našich výrobků, návštěvy různých zdravotnických a jiných provozů, sbírání požadavků nápadů a návrhů na různá rozšíření a vylep-

šení našich výrobků. Přitom naše firma stále sledovala nové trendy, pracovala s novými systémy a materiály a rozšiřovala výrobní kapacity. V průběhu doby se hlavním výrobním artiklem firmy stalo nepřeborné množství zdravotnických, manipulačních a multifunkčních vozíků, vybavení celých místností a provozů regály, nástěnnými systémy a skříněmi vzájemně kompatibilními. Kvalitní vybavení zdravotnických zařízení a provozů sociálních služeb, pro personál, jehož práce není z mého pohledu stále dostatečně ceněna, se pro nás stalo trvalou inspirací. Snaha o usnadnění a zefektivnění práce všech těch obětavých lidí je hlavní motivací, proč svoji

práci děláme. Radost z toho, když různá vylepšení skutečně fungují, je hnacím motorem pro naši další práci. Tolik úžasných lidí potkáváme při různých prezentacích, tolik příběhů vyslechneme a všechno to se společně snažíme zúročit a promítnout ve vývoji našich výrobků. Celý tento někdy překotný proces sleduji s nadšením a úžasem a i

po těch letech mne tato práce stále baví a beze zbytku naplňuje.

A když vidíme výsledky, kterých jsme za ta léta dosáhli, je jasné, že všechno to vynaložené úsilí mělo smysl.

Vím, že dnešní doba je opravdu nelehká, ale musíme bojovat a spolu to zvládneme!

Vaše Marcela Klokočková.

Rádi Vám vytvoříme nabídku na míru. Stačí nás jen kontaktovat přes naše webové stránky www.klaro.cz, na e-mailu klaro@klaro.cz nebo na telefonu +420 314 005 420.

Střípky z domova

Zdravotní klauni nadělovali úsměv

Hnojník – Úsměv je v této nelehké době ještě důležitější než kdy dříve. Je pro nás důležité, aby se naši klienti cítili příjemně a netrápili se věcmi, které nemohou ovlivnit, a proto se snažíme vymýšlet zajímavé akce. V pondělí 25. ledna jsme mezi námi díky projektu Ježíškova vnučata přivítali

Zdravotní klauny – dobročinnou organizací, která přináší radost a dobrou náladu do nemocnic a také do domovů pro seniory. U nás, v Charitním domu pro seniory v Hnojníku, postupně navštěvovali pokoje klientů. Pokaždé bylo setkání s nimi jiné a originální. Ke každému seniorovi přistupovali citlivě a individuálně. Bylo dojemné sledovat, jak se klienti smějí, jak s klauny spolupracují a jejich přítomnost si opravdu užívají. Mohli jsme být svědky i takových silných momentů, kdy těžce nemocná klientka, která už dění kolem sebe nevnímá, začala tichým hlasem s klauny zpívat. Moc děkujeme Zdravotním klaunům Vladislavu Kosovi a Haně Mikulkové za to, že do našeho domova vnesli tolik smíchu a radosti. Společně doufáme, že toto setkání nebylo poslední a že se třeba ještě někdy uvidíme.

*Mgr. Anna Karczmarzyková,
sociální pracovnice Charitního domu pro
seniory v Hnojníku*

Tvoří pro radost

Blatná – Všichni procházíme složitým obdobím v nelehké době: zažíváme naprosto neznámé věci – karanténu, nutnost nosit roušky, omezený společenský život. Nikdo neví, kdy se zase budeme moci volně scházet se svými blízkými, kdy se s nimi objememe a popovídáme si jinak než po telefonu.

A jak při tom všem zůstat v psychické pohodě? To už záleží samozřejmě na každém, jsme různí a každého potěší něco ji-

ného. Někdo háčkuje, jiný si čte nebo luští křížovky.

Jednou z možností, jak si udržet dobrou náladu, je arteterapie, setkání s klientem na jeho pokoji, společná tvorba. Klient nemusí umět malovat. Terapeut ho provází a spolu najdou vhodnou výtvarnou techniku. Obrázek je autorovým vyjádřením, které přináší zážitek „tady a teď“, uvolnění i radost z dokončeného díla.

*Bc. Dagmar Spálenská – arteterapeut
Domov pro seniory v Blatné*

I. ročník Josefovského koštu vína

Hodonín – Právě v čase, kdy je zapotřebí udržovat pozitivní myšlenky a kontakt s příjemnou společností, naše aktivizační pracovnice napadla skvělá myšlenka uspořádat nevšední akci. Zadání bylo jasné, vymyslet aktivitu pro naše uživatele, která vzbudí zájem, chuť, zvědavost a vtáhne je nenásilně do společnosti. A tak vznikl nápad uspořádat I. ročník Josefovského koštu

vína v S-centru Hodonín. Pevně věříme, že se tato akce bude opakovat a stane se příjemnou tradicí. O vzorky vína se postaral personál a uživatelé tak mohli ochutnat víno z Čejkovic, Mutěnic, Milotic, Žarošic i Moravské Nové Vsi. O dobrou hudbu se postarala cimbálka – i když jen z DVD. A co by to bylo za lidovou tradici, kdyby chyběly kroje, víno, ženy a zpěv? Ke spokojenosti všech nic z toho nescházelo. Tímto děkujeme aktivizačním pracovnícím za jejich skvělý nápad, za podporu personálu a všem uživatelům, kteří se chtějí bavit a veselit, protože bez nich by to nešlo.

*Mgr. Pavla Konečná
vedoucí úseku, S-centrum Hodonín, p. o.*

Covid mu pomohl

Ostrava – Zatímco slyšíme stále častěji o tom, jak lidé kvůli koronaviru přicházejí o práci, příjmy a bydlení, u pana Milana to bylo všechno přesně naopak. Na ulici žil od roku 2004 a celou dobu se potýkal s problémy s alkoholem. Několikrát podstoupil protialkoholní léčbu a mockrát se pokoušel přestat sám bez pomoci. Nikdy se mu ale nepodařilo zůstat střízlivý déle než pár týdnů.

V listopadu loňského roku se začal cítit po zdravotní stránce čím dál hůř, a tak

jsem ho s podezřením na covid-19 převezli z ulice do karanténního domu v Radvanicích. Po třech dnech v karanténě, kdy se prokázalo, že je covid negativní, jsme ho jeli vyzvednout. Cestou autem jsme se pana Milana ptali, zda pojede s námi, nebo chce zpátky na ulici. Bez váhání odpověděl, že jede s námi.

Nejhorší dny abstinence měl za sebou a tak se rozhodl, že to zkusí znovu. V dením centru jsme se dohodli na další spolupráci a pan Milan ještě ten samý den začal zařizovat vše, co za posledních 15 let nedokázal. Dnes má znovu doklady, je evidován na úřadu práce, pobírá dávky pomoci v hmotné nouzi a dále pracujeme na tom, aby si našel práci a bydlení.

Nejdůležitější pro něj je, že už 73 dní nepije. Ví ale, že nemá ještě zdaleka vyhráno. Všichni mu držíme palce a jeho příběh budeme i nadále sledovat. V době, než mu přišly první dávky pomoci v hmotné nouzi, jsme pana Milana mohli podpořit nocleženkami. Pozitivní pro nás je i zjištění, že úspěch pana Milana zaznamenali i jeho spolunocležníci z ulice. Jeden z nich, který svou situaci neřeší již několik let, to vyjádřil slovy: „Když já toho Milana vidím, tak mám chuť si taky vyřídit občanku.“

Pracovníci Armády spásy

Nepotřebný nábytek poslouží dobré věci

Praha – V listopadu jsme se na veřejnost obrátili s neobvyklou prosbou o darování již nepotřebného staršího nábytku

a obrazů. Děkujeme všem, kteří nám vyšli vstříc. Darované kusy nábytku (jako starý šicí stroj, obrazy či komoda) prošly úpravou (díky Matěji!) a pomohly nám opět zútulnit další prostory domova pro seniory tak, aby našim obyvatelům připomínaly čas jejich mládí. Díky tomu, že se klienti pohybují ve známém prostředí, získávají pocit jistoty.

Pracovníci Sue Ryder

HARTMANN

MoliCare® Skin

Speciální kosmetika chrání pokožku před problémy spojenými s inkontinencí

Nutriskin Komplex vytváří na pokožce ochrannou vrstvu. Přispívá k lepší elasticitě kůže a zlepšuje buněčný metabolismus

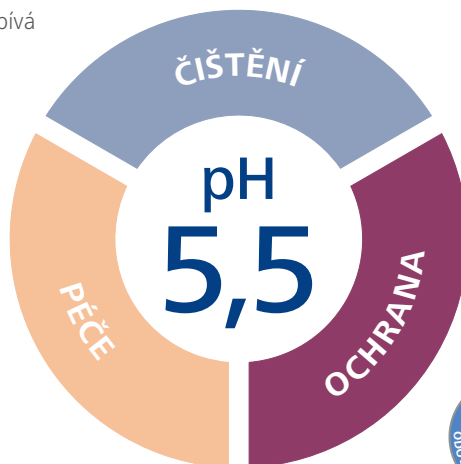
Obsahuje:

- mandlový olej
- esenciální mastné kyseliny
- aminokyseliny
- kreatin

Emulze voda v oleji

Zajišťuje hloubkovou hydrataci pokožky. Vrstva přípravku vydrží i několik omytí vodou

Vyvážené pH 5,5

Pro zdravou pokožku a ochranu před vnějšími vlivy

Odour Neutralizer

Obsažený v čisticích a ochranných produktech nabourává molekuly amoniaku, čímž **zápach** nepřekrývá, ale **zcela eliminuje**

Pro další informace volejte na bezplatnou linku **800 100 150**, navštivte www.hartmann.cz nebo kontaktujte svého obchodního zástupce HARTMANN-RICO.